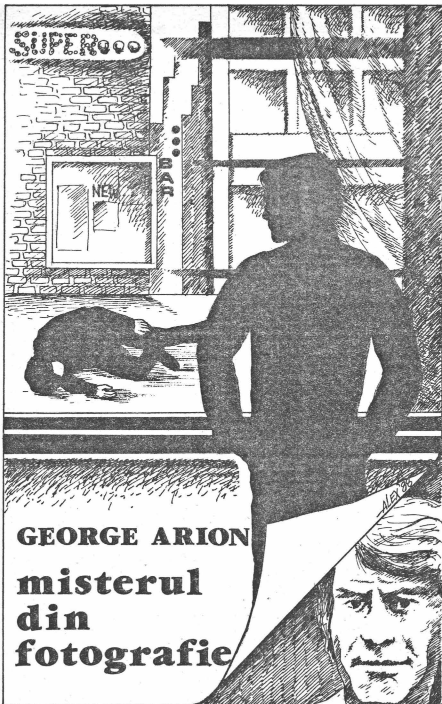

GEORGE ARION

misterul din fotografie

Romanul cu care cititorul, sigur, se va delecta în paginile următoare e o continuare (oarecum) a unui ciclu început cu **Atac în bibliotecă**, urmat de **Profesionistul** și de **Trucaj** (între 1983—1986). Se observă că nu dau numele Autorului. Secret absolut! E vorba de o carte tinerească, de aventuri romantice (cîndva i se zicea, simplu, polițistă), lucrare de mare audiență la „public". Autorul (sub acest nume conspirativ vom vorbi despre el) a fost cu evidență enervat de uriașul număr de nechemați în domeniu și a procedat la un (impecabil) atac al bibliotecii noastre de gen, propunîndu-ne cu mijloacele scriitorului de aleasă înzestrare texte profesioniste, netrucate, ce s-au bucurat de succes pe toate planurile: cronici elogioase, oferte de ecranizare, ba chiar (senzație! premieră mondială!) oferta de a-și preface unul din producte în libret de operă. Un premiu al Uniunii Scriitorilor a întregit aceste biruințe și am fost unul ce a privit tot acest spectacol fără o prea mare uimire. Mi s-a părut firesc întru totul fiindcă îi recunosc Autorului multe (primejdios de multe) haruri. Jurnalist „înrăit", el ne-a dat bune cărți de interviuri (tot o trilogie pînă la ora aceasta), un incitant eseu critic despre poetul Philippide, ba chiar (risc enorm!) două volume de poezii, o piesă de teatru și, mai nou, cronici sportive (în care amîndoi sîntem imparțiali dar credem într-o unică Stea) și nu m-aș încumeta să-l cred „așezat" gospodărește într-un singur teritoriu al literaturii. E încă imprevizibil. Caută încă. Dar eu, care îl iubesc (încă), l-aș ruga să fie el simenonul și agathachristoiul nostru pentru un uriaș număr de motive. Îmi vin în minte 114 dintre ele, dar spațiul meschin mă obligă să enumăr doar cîteva.

Autorul are umor. Eroul său, Mladin, e un pașnic și stenic tînăr (ușor răscopt), iubitor de tihnă dar și de blonde gracile, vaporoase, ce îl obligă să devină (fără pistol asupră-i, fără cal proprietate personală) un justiți r. Intriga polițistă a primelor romane (ca și a celui de față, dar asta rămîne între noi) e ca mîncarea la banchetele „Junimii", fudulie; la mare preț sînt, cum am zis, umorul, construcția abil tensionată, desenul plin de pitoresc al personajelor. Parodic de la prima virgulă pînă la ultimul semn de întrebare, Autorul vădește totuși un oarecare respect pentru răbdarea și apetitul nostru de neverosimil, tîrîndu-ne în aventuri din care nu crezi că se mai poate ieși, și totuși, sportiv, cultivînd cu fervoare slalomul special, el izbutește să ne ofere, sub eticheta romanului polițist, mostre de reușit roman-roman, adică „netextualizat", adică modern.

Nu divulg aici toate strategiile combinatoare ale Autorului (numele eroilor care totdeauna spune ceva sau... altceva), maliția ce operează în concurență cu... miliția, etc. ..., etc. ..., mă mulțumesc doar (în încheierea rîndurilor prefațatoare a căror utilitate n-o înțeleg prea bine) să-l scutesc pe cititor de mari anevoințe spunîndu-i (scriind negru pe alb) **doar** numele criminalului. Acesta e nici mai mult, nici mai puțin decît...

Și totuși, n-ar fi mai bine să amîn fericitul meu gest pentru... Almanahul viitor?

O singură demascare e binevenită: cel ce a scris cu simpatie confraternă rîndurile de față e, absolut cert

GHEORGHE TOMOZEI

... Deci iată-l pe Mladin, acest Maigret al nostru, ziarist și detectiv de circumstanță (dar și prin vocație!), pregătindu-se pentru o acțiune care, sperăm, vă va captiva

1

- An? Ești la birou?
- Tu unde-ai dat telefon?
- La birou.
- Atunci unde-aș putea să fiu?

Harris însă n-are chef de glumă.

- Lasă bancurile. Sînt în bar la Joe. Așteaptă-mă! Vin îndată. Am prins un pont grozav. Ceva sen-za-ți-o-nal!

Rîde satisfăcut de el însuși și închide.

Pun și eu receptorul în furcă și încep să zîmbesc. Ultima oară cînd Nick Harris a prins un pont grozav s-a dovedit a fi o asemenea aiureală încît numai farmecul nostru personal de băieți cu lipici l-a determinat pe patronul ziarului să nu ne dea pe amîndoi afară. Să urmărești o săptămînă întreagă, prin tot orașul, o fetișcană nostimă ascunsă sub niște ochelari uriași, pe care s-o iei drept celebra actriță Mae Est care călătorește incognito, să-i faci sute de fotografii și să-i notezi fleacăreala insipidă, ca pînă la urmă să se dovedească a fi o banală turistă, ce-i drept,e drept, e cam greu de iertat unor reporteri de prima mînă cum ne pretindem a fi.

În timp ce privesc în jurul meu zîmbetul mi se șterge de pe față.

Priveliștea nu-i prea grozavă. Se cunoaște de la o poștă că afacerile mele și ale lui Harris nu stau pe roze. Altfel, am fi angajați la un alt ziar unde am fi plătiți ca niște prinți.

E o încăpere de douăzeci de metri pătrați unde se află două mese de lucru. În spatele fiecăreia dintre ele se găsește cîte un scaun. În mijlocul camerei - o măsuță joasă cu două fotolii. Pe măsuță - o scrumieră, inutilă acum de cînd Harris s-a lăsat de fumat. E bună însă pentru cei care ne vizitează.

Iar puținii inși care ne calcă pragul mai pot

vedea un dulap cam şleampăt care adăposteşte ceea ce noi numim pompos „arhiva noastră" – cîteva duzini de dosare prăfuite prin care n-o să ne mai uităm niciodată. Într-un colţ se mai află un telefon şi un interfon prin care auzim vocea patronului. Bineînţeles, numai atunci cînd călcăm pe bec. Ceea ce, cinstit să fiu, se întîmplă cam des.
În rest – praf din belşug. Singura noastră femeie de serviciu vine o dată pe săptămînă să-l şteargă. La ce bun? În cîteva ore e la loc.
Stau o clipă şi-mi închipui că pontul pe care l-a prins Harris e într-adevăr de milioane şi că el ne va scoate din marile dificultăţi financiare în care ne scăldăm de o bucată de vreme. De fapt, de cînd ne ştim. Fiindcă rareori în cariera noastră de reporteri am dat cîte o lovitură care ne-a mai întremat puţin buzunarul.
Dar dacă de data asta Harris nu greşeşte? Dacă într-adevăr a prins de coadă peştişorul de aur? Ar cam fi timpul fiindcă nu mai sîntem atît de tineri, am trecut binişor de treizeci de ani şi ar trebui ca zeiţa Fortuna să nu se mai fandosească atîta şi să aibă curajul să-şi întoarcă frumosul obraz şi spre noi. Ce, ne-ar strica s-avem şi noi cîteva miare în conturile noastre de la bancă atît de fragile în clipa de faţă?
Să deschidem şi noi propriul nostru ziar, în care să proclamăm că scrisul nostru înseamnă numai şi numai adevărul, s-avem cîte un birou lambrisat cu lemn de stejar, cîte o secretară superbă şi lipsită de prejudecăţi, iar o armată de reporteri să ne aştepte ordinele şi fiecare dintre ei să fie fericit cînd capătă o însărcinare care să-i aducă faimă şi bănuţi buni?
Prostii! Eu şi cu Harris patroni de ziar! Mai curînd s-ar îndrepta turnul din Pisa decît să se-ntîmple o astfel de minune.
Arunc o privire pe calendarul de pe birou: 1 iulie 2035.2035 – „Anul Bucuriei" în Pentonville. În urmă cu 50 de ani un săltat de pe fix, căruia nu-i ajungeau cîte oraşe sînt pe planetă, a hotărît să mai construiască încă unul, pe coasta Pacificului, proiectat ca să reprezinte un triumf al arhitecturii şi unde locuitorii lui trebuiau să cunoască numai prosperitatea şi fericirea.
N-a fost să fie aşa.
În primul rînd, în afară de cîteva clădiri mai importante, Pentonville poate fi socotit un oraş mediocru din punct de vedere arhitectonic, chiar urît. Sigur, sînt cartiere luxoase, cu vile superbe ocrotite de vegetaţia abundentă de ochii curioşi, precum şi cîteva blocuri în centru, pe Bond Street, ale unor oameni de afaceri, construcţii care respectă linia elegantă promovată în clipa de faţă de arhitectura mondială, dar majoritatea lor sînt total neinspirate şi aduc mai mult cu cele din secolul trecut, pline de praf şi funingine, purtînd vizibilă patina vremii. Cel care a proiectat şi a visat acest oraş a fost un om plin de bunăvoinţă şi de talent, cu idei chiar surprinzătoare uneori, dar considerente de alt ordin l-au îndepărtat de la punerea în aplicare a planurilor sale, grandioase iniţial, astfel încît s-a construit de cele mai multe ori în pripă, economicos şi fără har. Rezultatul? Un oraş morocănos, cu puţină sticlă şi aluminiu şi mult, mult beton.
Cît despre faptul că locuitorii lui ar trebui să cunoască numai belşugul şi mulţumirea sufletească de a trăi pe aceste meleaguri, e de-ajuns s-arunci o privire pe fereastră, aşa cum fac eu acum, şi să-i vezi pe oameni cum forfotesc pe străzi, preocupaţi nu de grija zilei de mîine, ci de grija zilei de azi, îmbrăcaţi ponosit, cu veşminte cenuşii, şifonate. E drept, mulţi dintre ei urcă şi coboară din maşini, dar cele mai multe sînt demodate, au caroseriile tocmai bune pentru a fi puse sub un compresor şi făcute tablă.
N-aş vrea să se creadă că Pentonville e un oraş al săracilor. Nu. Pe străzi trec aproape fără zgomot Cadillac-uri, Jaguaruri, Packard-uri, Buick-uri, Mercedes-uri, Alfa-Romeo ultimul răcnet în care tronează bogătani ingrijoraţi doar că n-au s-apuce să-şi termine de numărat banii, sau dame în toalete scumpe şi fistichii, plictisite că numărul bărbaţilor de pe mapamond nu e totuşi destul de mare, după cum trec şi feciori de bani gata în maşini decapotabile, cu o mînă pe volan şi cu cealaltă pe după gîtul vreunei blonde platinate, claxonînd cu furie şi băgînd spaima în pietonii nu prea iuţi de picior la traversarea străzii. Se duc să se-afunde în barurile ridicate pe ţărm şi-şi îneacă amarul trîndăvelii şi al plictiselii în băuturi mult prea tari pentru organismele lor delicate, după care provoacă scandalurile cele mai incredibile, în care însă poliţia nu îndrăzneşte să se-amestece fiindcă ar avea de-a face cu mahări puternici şi gata să azvîrle din slujbă ca pe o zdreanţă orice poliţist cumsecade numai pentru c-a îndrăznit să-l ia de guler pe un nenorocit de beţiv şi bătăuş al cărui nume nu e trecut în cartea de telefon fiind prea select pentru a fi cunoscut de vulg.
Nu e încă ora, dar mai încolo o să-şi facă apariţia alaiul fetelor de stradă, silite să se vîndă pe gologani puţini, fiindcă marfa e din belşug şi cererea slabă. Acum însă e vremea celor fără de lucru care intră din tavernă în tavernă nu pentru a bea un whisky, de cele mai multe ori falsificat, ci pentru a cere ca măcar să li se dea voie să şteargă geamurile speluncii în schimbul unei mîncări calde, ca apoi să se ducă în maghernițele de pe Old Kent Road şi să doarmă într-un culcuş mizer, fericiţi că totuşi clima e blîndă tot anul şi n-au nevoie de o sobă şi de lemne de încălzit.
Iar cine îşi alege din spectrul solar o altă culoare decît cea albă pentru piele se poate aştepta la orice: de la o banală insultă pe stradă din partea unor derbedei afumaţi pînă la o ciomăgeală care să-l lase pentru tot restul vieţii invalid într-un cărucior. Oricîte încercări s-au făcut pentru a lichida astfel de răbufniri bes-

tiale împotriva populației de culoare ele tot se mai repetă și aș pune mîna în foc că numai în aparență nu sînt pe placul autorităților, interesate în fond să întrețină un climat de suspiciune și teroare, să mențină focaruri de tensiune și de neliniște, pentru ca astfel să-și exercite și mai eficient puterea.
Periodic ziarele anunță statistici îngrijorătoare despre tinerii incapabili să lupte cu o existență prea dură pentru ei și care își găsesc salvarea iluzorie în droguri. Din cînd în cînd poliția reușește să pună mîna pe cîte un transport masiv de stupefiante și organizează razii în locurile unde băieți și fete, unii încă minori, se retrag pentru a gusta din deliciile „beției albe". Zadarnic însă. Nici o soluție preconizată pînă acum nu poate stăvili flagelul care bîntuie și face ravagii în fiecare zi, clinicile de dezintoxicare fiind arhipline.
Iar noaptea, orașul e luat în stăpînire de tîlhari și de criminali care visează să se îmbogățească rapid și fără muncă și pînă la urmă sînt prinși de poliție și bugetul municipalității se încarcă an de an datorită sporirii consumului de curent pentru scaunul electric. Și nu în puține rînduri printre cei care atacă vreo femeie sau un bătrînel neajutorat se află puști a căror mustață nici n-a mijit bine dar au deja cazier și o experiență vastă în domeniul jafului și al omorului.
Dar nu asta e dispoziția pe care trebuie s-o aibă cineva în „Anul Bucuriei".
În definitiv, îmi place acest oraș care își duce viața lui, mai bună, mai rea și care, prin oamenii lui cei mai de treabă, care sînt și cei mai mulți, vrea să fie demn și liber și prosper cu adevărat și să cunoască intr-adevăr fericirea. Acel arhitect care l-a proiectat iubea cu patimă un joc la mare modă în urmă cu o jumătate de secol: Monopoly. Așa se și explică de ce unele străzi și cartiere poartă nume împrumutate din varianta engleză a acelui joc: Old Kent Road, cartierul unde locuiesc saracii, Whitechapel Road, Euston Road, Regent Street și tot așa, pînă cînd se ajunge la cartierele luxoase cum ar fi Park Lane și Mayfair.
Monopoly: un joc care te învață de mic cum să strîngi cît mai multe proprietăți, cum să speculezi cît mai ingenios greșelile adversarilor și cum să-i duci la faliment fara ca nici un mușchi de pe obraz sa-ți tresară și nici o umbră de remușcare sa nu-ți bîntuie sufletul. Pentru ca mai tîrziu, cînd vei fi în fruntea unei bănci sau a unui concern sa procedezi exact la fel cu cei care îți stau în cale, să te-arăți fără milă și surîzînd să-i nimicești, să-i aduci la sapă de lemn, deoarece îmbogățirea prin orice mijloace și egoismul sălbatic sînt legile de bază ale societății în care trăiești.
Dinspre ocean o boare sărată și umedă răcorește orașul peste care începe să se lase înserarea. Stau în continuare cu coatele pe pervaz și privesc, cu capul sprijinit în mîini, forfota de jos.

Semenii mei!
Vin de la slujbă storși de șefi, de certurile cu colegii, de înghesuiala din autobuze și de-abia așteaptă s-ajungă în familiile lor unde se refugiază pînă a doua zi ca într-o găoace protectoare și unde își mîngîie copiii și-și sărută nevestele și nu mai știu nimic din toată nebunia acestui secol XXI în care în orice moment fiecare nerv îți este întins nemilos, de parcă cineva ar dori să descopere cît de mult poate să suporte un om. Iar dimineața, cînd sună ceasul, se întorc pe partea cealaltă, își astupă cu perna urechile ca să mai fure o clipă din neantul somnului, ca să amîne intrarea în malaxorul ăsta de măcinat sănătatea care este viața modernă.
Cei mai mulți dintre oameni astfel sînt și de aceea țin la ei atît de mult. Datorită minții și brațelor lor puternice, societatea merge înainte și va merge în așa fel încît într-adevăr să se poată într-o binecuvîntată zi să se sărbătorească nu „Anul Bucuriei", ci „Era Bucuriei".
De jos se aude o litanie care a-nceput să fie familiară celor din Pentonville. De cîtva timp, pe străzile orașului trece un vagabond care din cînd în cînd țipă sfîșietor: „Doare capu', doare capu'!" E îmbrăcat într-un frac numai zdrențe și pe cap poartă un joben găurit iar pantofii de lac sînt scîlciați și au tălpile desprinse. Nimeni nu știe de unde a venit și cum îl cheamă. Poliția l-a priponit de cîteva ori dar i-a dat de fiecare dată drumul. Numai dacă arunci o privire asupra ochilor lui blînzi unde arde o lumină stranie ți se face milă. Și într-adevăr, trăiește din mila trecătorilor care, într-un fel, se simt reconfortați la gîndul că există pe lume cineva mai năpăstuit decît ei.
Pe Vine Street, în dreptul blocului în care se află redacția noastră se oprește un Chevrolet cu aspect obosit. E mașina lui Nick Harris. Harris se dă jos cu grăbire și aruncă o privire în sus. Îi fac semne cu mîna. Îmi răspunde la salut și începe să-și taie drum prin mulțime ca sa traverseze strada. Înalt, clădit fără nici o grija de economie, cu un nas cu profil vulturesc. Profita de o clipa în care nu trece nici o mașina și se avîntă spre trotuarul de vizavi. Dar n-apucă sa faca decît doi pași. Se oprește și se întoarce ca și cum ar vrea să se ducă înapoi la mașină ca să ia de-acolo ceva ce a uitat. Nu face însă mișcarea completă. Se prăbușește pe asfalt. O mașina venită în trombă îl ocolește în ultima clipă. Cîteva femei care au vazut scena încep să țipe. În jurul trupului inert se adună îndată o sumedenie de gură cască.
Nici nu știu cum ajung de la etajul doi în stradă. Îl dau la o parte și îngenunchez lîngă Harris.
Gloanțele l-au izbit în piept. Cămașa îi e plina de sînge. Zace pe spate. Cineva i-a scos haina și i-a pus-o sub cap. I-a desfăcut și cravata ca să respire mai în voie.
Ochii îi sînt închiși. Cînd îi deschide nu mă re-

cunoaşte din prima clipă. Apoi pe chipul său trece ca umbra unei dureri de mult uitate.
- An!
N-am putere să-i răspund.
- M-au avut, An!
Umbra acelei dureri se pierde şi fizionomia lui Harris îşi recapătă aspectul uşor comic care i-a făcut pe mulţi să nu-l ia în serios niciodată.
- Nick!
Strig degeaba. Ar avea mai multe şanse să m-audă dacă s-ar găsi la celălalt capăt al galaxiei. Dar nu în halul în care se află acum. Îi închid încet ochii.
Între timp a apărut o ambulanţă chemată de cineva la telefon. Au apărut şi poliţiştii.
- Nu e nici o grabă, le spun eu în treacăt.

2

Nu mi-au dat răgazul nici măcar să-l plîng în linişte pe bietul Harris. Au năvălit peste mine fără să bată la uşă şi fără să se anunţe. Acum se plimbă prin faţa mea ursuzi, duri şi mîndri de puterea lor. Mi-au spus să m-aşez într-unul dintre fotolii. M-am aşezat. Şi-au aruncat dezgustaţi privirile prin biroul meu - acum e numai al meu, din păcate. Locotenentul de poliţie Timothy e cunoscut ca fiind unul dintre cei mai agresivi poliţişti din oraş. Are aproape un metru şi nouăzeci de centimetri şi trece suta de kilograme. Chipul său pătrăţos e încadrat de o claie de păr negru peste care şapca de-abia stă fiind prea mică. Tot timpul ţine intr-o mînă trei monede pe care le plimbă de-a lungul degetelor executînd cu ele un joc complicat. Ca fizic, colegul lui, Edgar, îi este exact opusul. E mult mai mic de statură, firav dar vînos şi mai tînăr cu vreo zece ani - aproape de vîrsta mea. Pe buze îi spînzură în permanenţă un zîmbet batjocoritor, care scoate pe oricine din sărite. Exact acolo şi vrea să te aducă: să-ţi ieşi din fire ca să aibă un motiv să te pocnească.
Se plimbă prin faţa mea de vreo cinci minute. În cele din urmă Timothy se opreşte în dreptul meu. Zornăie cele trei monede în pumnul său uriaş.
- Ei! Ce-ai de zis?
Glasul lui prevesteşte apariţia unui front anticiclonic.
- În legătură cu ce? Cu natalitatea din oraş? N-am destule date. În legătură cu mardeiaşii care circulă nestingheriţi pe străzi şi poliţia se preface că nu-i vede fiindcă işi ia cotă parte din cîştigurile lor? Iar n-am nici o idee de exprimat. Sau vă interesaţi de unde se pot procura stupefiante? Cunoaşteţi prea bine adresele ca să mai aveţi nevoie de ajutorul meu. Sînteţi bun, domnule locotenent, spuneţi-mi în legătură cu ce doriţi să zic ceva?
I-am spus toate astea cu năduf ca lucrurile să fie clare de la început. Nu-mi place în general să am de-a face cu poliţia, dar în orice caz nu-mi surîde deloc să am de-a face cu Timothy si Edgar, prea puţin deosebiţi în metodele de intimidare de mardeiaşii pe care i-am pomenit. Vreau să le-arăt că nu sînt prea lesne de înmuiat.
Spre surprinderea mea, cei doi nu se-nfurie, nu pornesc să m-ameninţe şi nici nu sar la bătaie. O uşoară crispare le citesc pe feţe dar glasul lui Timothy, fără a se îndulci, nu răsună mai aspru ca la început.
- În legătură cu moartea amicului tău.
Metoda mea a fost bună. Dacă ataci primul, poţi să-i ţii la respect. Dar pentru cîtă vreme?
- Nu ştiu nimic. Nu pricep nimic. Harris mi-a dat telefon acum o jumătate de oră. Mi-a zis să-l aştept fiindcă a prins un pont grozav.
- Ce pont? întreabă agale Edgar.
- Nu mi-a spus nimic mai mult. A-nchis imediat.
Timothy pufneşte şi-şi reia jocul cu monedele care i se plimbă printre degete cu o viteză ameţitoare.
- Şi noi trebuie să te credem?
- N-aveţi încotro.
Lui Edgar îi sare muştarul. Mă apucă uşurel de bărbie. Se uită ţintă în ochii mei. Se uită lung şi încruntat dar nu-mi aplec privirea.
- Chiar n-avem încotro? Dar dacă te chemăm pînă la secţie şi te dăm pe mîna unor băieţi care de-abia aşteaptă să-şi mai dezmorţească braţele anchilozate fiindcă n-au mai avut demult un sac de antrenament? Ce-ai să mai zici? Sau ai să dai totul în vileag după ce scapi şi-ai să trînteşti un articol despre metodele brutale ale poliţiei?
Rămîn de un calm care mă surprinde plăcut şi pe mine însumi.
- Repet: trebuie să mă credeţi. Altceva n-am de declarat chiar dacă ar da în mine şi un campion mondial şi nu un nenorocit de ciomăgar. Cît despre metodele brutale folosite de poliţia din Pentonville nu trebuie să scriu nici un articol: ele sînt cunoscute de întreaga lume.
Edgar, care-şi reluase plimbarea se repede la mine să mă doboare cu o lovitură. Timothy însă se aşază între mine şi el.
- Lăsaţi-mă să-l ating măcar o dată, domnule locotenent, urlă Edgar roşu de mînie. Lăsaţi-mă să-i spun apoi de la obraz cine e.
- Cine sînt?
- Un vierme, asta eşti. Un vierme pe care nu dă nimeni nici un gologan. Umbli cu limba scoasă după ştiri aflate demult şi de sugari şi apoi îţi închipui că ne rupi gura dacă îţi apare vreun articol în fiţuica ta prăpădită pe care n-o citeşte nimeni şi n-o cumpără nimeni nici măcar ca să împacheteze o conservă. Asta eşti!
Se potoleşte dintr-o dată, ca şi cum i-ar fi scîrbă numai pentru că mi-a vorbit. Se îndreaptă spre fereastră şi începe să se uite în stradă.
Timothy mă priveşte gînditor; parcă ar studia

printr-o lupă un timbru rar.
- Interesant e că în amicul dumitale s-a tras chiar din clădirea asta, remarcă Edgar stînd în continuare cu spatele la noi.
- Da?
- De pe terasă. Două gloanțe.
- Incredibil!
- Iar primul suspect ar fi chiar domnul ziarist An Dray.
- Cum? Ați înnebunit!
Edgar își continuă discursul, netulburat.
- După telefonul pe care l-ai primit, te-ai dus pe terasa clădirii, l-ai așteptat pe Nick Harris și apoi i-ai expediat două plombe exact la fix. Apoi te-ai repezit în stradă ca să-i dai primul ajutor. O întruchipare a carității.
Timothy se posomorăște și mai mult.
- Las-o baltă, Edgar. E cum ai spus chiar tu mai înainte: doar un vierme. Ar face pe el în pantaloni dac-ar trebui să țină un pușcoci în mînă. Ai noroc, domnule jurnalist; mare noroc. Mi-ar fi plăcut tare mult să te iau la întrebări așa cum scrie la carte, dar de tras s-a tras de pe terasa clădirii vecine. Te-a văzut băcanul de vizavi chiar în clipa în care îi făceai semn cu mîna amicului dumitale. N-aveai nici o armă. Iar duliile au fost găsite acolo sus, pe terasă.
Izbucnesc:
- Cum de nu vă e rușine? Cum de îndrăzniți să acuzați de crimă pe cineva nevinovat? Așa scrie în cartea de care a pomenit domnul locotenent? Dacă scrie așa, scuip pe ea ca și pe cel care a mîzgălit-o.
Timothy și Edgar schimbă priviri nedumerite. Primul se arată chiar intrigat.
- Dar ce-ai pățit? De ce ți-ai ieșit din pepeni? N-ai de unde să știi cum se conduce o anchetă. Uneori obții niște mărturisiri extraordinare dacă te înfigi puțin în cel luat în colimator. Totul e să nu te impresioneze nimic. De cînd sînt în poliție am văzut atîtea lacrimi false încît cu ele s-ar putea umple un tanc petrolier.
Nici nu vreau să-l aud. Cu fața întoarsă de la ei urmăresc pe parchet mersul unei furnici care în căutare de provizii s-a aventurat în redacția noastră. Prostuțo! Ai greșit locul!
Cei doi își dau seama că au întins puțin cam tare coarda. Se pregătesc de plecare însă nu vor să mă lase să marchez nici un punct. Cîteva minute în șir mă avertizează să nu care cumva să-mi treacă prin gînd să ascund de poliție vreo probă. Și, mai ales, să nu-mi bag nasul în acest caz care e în exclusivitate al lor.

3

Uf! S-au dus.
Din partea mea n-aș vrea să-i mai văd niciodată.
După vreun sfert de oră sînt și eu în stradă și mă urc în Oldsmobile-ul meu vechi, semnalizez vreo cinci minute ca să mă-nscriu în trafic, după care o întind la drum. În seara asta se circulă, nu glumă!
Seara, orașul nu mai pare atît de posomorît și de neprimitor. Reclamele luminoase, scrise cu cele mai aiuritoare caractere, fac din cea mai prăpădită cocioabă un paradis. Chiar și oamenii de pe trotuare nu se mai tîrăsc cu acei pași obosiți din timpul zilei și capătă vioiciune în mers și mai multă agerime în priviri.
Pe o estradă improvizată - în tot orașul au apărut cu zecile în ultima vreme - un grup de fete destul de sumar îmbrăcate sărbătoresc și ele, în felul lor modest și sincer, printr-un dans frenetic, Anul Bucuriei. E ceva rău în asta? Rău e că mulțimea din jurul estradei face glume deocheate.
La un alt colț, o altă estradă. De data asta e vorba de cițiva tineri îmbrăcați în cow-boy care își aduc omagiul unei ocupații de seamă odinioară pe aceste meleaguri. Învîrt lasouri în care sar cu o dexteritate ce te lasă perplex, apoi continuă să le rotească în jurul trupurilor, minute în șir, fără să obosească, rîzind cu gura pînă la urechi. E ceva rău în asta? Rău e că lumea nu prea se uită la ei.
La un moment dat, fluxul de mașini se oprește la un stop. Pe lîngă rabla mea trece o jună cu niște picioare pînă în gît. Și cînd zic pînă-n gît, așa și e, fiindcă dacă în materie de femei mă pricep la ceva, la picioarele lor mă pricep. E ceva rău în asta?
Rău e că respectiva nu-mi aruncă nici o privire.
Săracu' Harris! Ce n-ar fi dat și el să vadă în continuare splendorile de pe această lume care, chiar dacă nu este cea mai bună dintre lumile existente, își are și ea farmecul său.
Semaforul continuă să arate culoarea roșie. Cîțiva șoferi nervoși încep să claxoneze. Un bărbat aproape fără păr pe cap își ivește chipul prin geamul mașinii și constată cu mirare:
- Parc-ar fi pictat!
În sfîrșit, se face verde!
Cînd ajung pe Euston Road trec de pe banda de viteză pe cea de lîngă trotuar și înaintez andante atent să descopăr un loc de parcare. În dreptul unui bloc cenușiu, de zece etaje, mă strecor abil în locul lăsat liber de o mașină care tocmai a plecat.
Harris ocupa o garsonieră la etajul cinci. Un lift anemic mă poartă zgîlțîindu-mă pînă acolo. Am cheia lui Harris în mînă, dar nu știu ce-mi vine și apăs pe clanță. Ușa se deschide. N-am timp să mă mir prea mult: odată intrat în micul hol universul mi se pare cuprins de panică. De mult n-am văzut o harababură mai mare! Cineva a fost mai rapid ca mine și a făcut deja o inspecție în toată regula. Cineva care căuta ceva foarte important. Poliția? Nu cred. N-a trecut încă pe-aici. Altfel ar fi sigilat ușa. Atunci cine? Și pentru ce?

De fapt, cînd spun că totul e cu susu-n jos exagerez. Cel sau cei care-au scotocit prin garsoniera lui Harris sînt niște experți în materie. Au pornit dintr-un colț și au cercetat încăperea cu minuțiozitate. Chiar și în baie și în bucătărie au cotrobăit. Pasta de dinți e spintecată, săpunul e tăiat felii, pe un ziar e răsturnat zahărul dintr-o cutie, alături e răscolită sarea... dar ce s-ar putea ascunde într-o pastă de dinți sau într-un săpun?
Deodată, tresar. La ușă s-a auzit un zgomot. În cameră apare o mînă la capătul căreia e ceva ce nu-mi place deloc să privesc. Un pistol mare și negru.
Răsuflu ușurat de-abia cînd îi văd în cameră pe Timothy și Edgar. Gravi și preocupați.
- Salut, băieți, le zic eu din pragul băii încercînd s-o fac pe viteazul. Nu v-așteptam dar sînteți bineveniți.
Sar amîndoi ca și cum cineva i-ar fi conectat la rețeaua de curent electric.
- Ce cauți aici, vierme?
Ați ghicit: a vorbit Edgar.
Nu iau în seamă grosolănia cu care mi se adresează și-i răspund cu același calm care-l scoate din sărite:
- Am venit să fac un duș. La mine nu curge apa.
De-abia se reține să nu-mi stîlcească mutra cu minerul pistolului.
Locotenentul intervine și el. E și mai puțin binevoitor ca data trecută.
- Ei, acu ce mai ai de zis? Dar mai întîi, fața la perete și sprijină-te cu palmele de zid. Picioarele desfăcute! Edgar, percheziționează-l!
N-am încotro și mă supun. Chiar dacă nu-mi face nici o plăcere.
- Ușurel, ușurel... Mă gîdili, îi spun eu lui Edgar încercînd să mai destind atmosfera. Ți-ai găsit! O scenă din Molière ar face mai multă impresie asupra unui trib de papuași.
- Domnule locotenent, n-are nimic deosebit asupra lui, raportează cu dezamăgire Edgar.
- Ba nu, îi răspund eu în grabă. Azi nu mi-am uitat ca de obicei acasă batista.
- Să-l pocnesc? întreabă Edgar.
- Nu. Mai e vreme. Domnule An Dray, fii atît de bun și întoarce-te cu fața la noi. Așa... Spune-ne acum de ce-ai răscolit garsoniera? Ce cauți?
Trag puternic aer în piept și răspund dintr-o suflare:
- Nu caut nimic am venit doar ca să iau niște obiecte care-mi aparțin ușa era deschisă scenografia era ca și acum n-am atins nimic n-am luat nimic nu vreau să iau nimic vreau doar să plec și să beau o bere e foarte cald în seara asta și știu un local grozav unde te servește cu bere nu din frigider ci chiar de la gheață e mult mai strașnică...
Locotenentul azvîrle în sus cele trei monede pe care le ține în mina dreaptă, le prinde și pornește să le plimbe cu furie printre degete.
- Ia stai puțin pe scaunul ăla, istețule! Ai putea să obosești. Fiindcă avem ceva de vorbit. Ceva ce nu-i bine să mai afle nimeni. Încuie ușa, Edgar!

4

Nu, nu m-au bătut, așa cum s-ar putea crede. Mi-au pus numai niște întrebări de rutină: de cînd nu l-am mai văzut pe Harris, dacă avea sau nu dușmani, cu cine se vedea mai des... A fost o discuție confidențială despre care n-are rost să vorbesc din moment ce mi s-a recomandat să păstrez o tăcere deplină. Ceea ce și fac intrînd în barul lui Joe. O sală spațioasă, aflată pe Whitechapel Road, unde se bea de obicei bere amestecată cu coniac, pentru ca în același timp să te răcorești dar să te și pilești mai repede. Apoi, fuga acasă și la somn și la naiba cu grijile zilei.
Joe e un negru grăsun, cu o față mereu zîmbitoare și cu o umbră de mustață pe care dacă nu ești prea atent o poți socoti o pată de funingine. Părul îi este scurt și sîrmos, înfipt parcă fir cu fir pe un cap mare pe care-l clatină de la stînga la dreapta și înapoi. De treizeci de ani, fără încetare. E un tic din copilărie, cînd vreo cîțiva golani l-au prins la înghesuială și l-au bătut fiindcă a-ndrăznit să intre într-un magazin unde n-aveau acces decît albii. Din fericire, astfel de restricții nu mai există în orașul nostru, deși unii mai pornesc cîte o prigoană împotriva negrilor care umplu apoi spitalul municipal și fac să se consume kilometri de pansamente.
Joe tocmai își face de lucru la casa de bani. Nu mă zărește decît atunci cînd m-apropii de el. Fața i se luminează într-un zîmbet și mai larg. Cînd e luat prin surprindere, bălăngănitul capului îi încetează o clipă. Apoi mișcarea de pendul se reia.
- Dom' An! Ce faci?
- Bine. Eu fac totdeauna bine. Rău n-am făcut nimănui decît fără voia mea.
- Glumeț, dom' An! Un whisky? Da' ce-ai pe obraz?
În glasul lui se simte o sinceră îngrijorare. Îmi mîngîi ușor obrazul.
- A, nimic... De la ras... Iar de glume nu-mi arde, Joe!
Grăsunul se neliniștește și mai mult. Îmi toarnă într-un pahar dintr-o sticlă de Ballantaine's și aruncă în el și cîteva cuburi de gheață.
- Întîmplat ceva lui dom' An? Pot s-ajut?
- S-au întîmplat multe. Printre altele, Nick Harris a dat ortul popii.
- Cum?
Joe încetează din nou să-și bălăngăne capul.
- Da'acu' cîteva ore a băut un Martini și o cafea aici. I le-am adus chiar eu. Tare ostenit.

sărăcuţu... Da' vesel... Inima?
- Mai rău, Joe, mai rău. A fost ucis.
Joe e gata să scape din mînă paharul pe care mi-l întinde. Reuşeşte să-l pună totuşi în faţa mea pe tejghea.
- Nu se poa'! Un băiat de zahăr! Simpatic! Ce duşmani putea dom' Nick să aibă? Vreun soţ pus pe harţă...
Sorb un strop de băutură. E preparată exact pe gustul meu.
- Nu ştiu ce să-ţi spun, Joe. A fost împuşcat în plină stradă. De faţă cu zeci de oameni. Iar ucigaşul a scăpat.
Joe şterge preocupat tejgheaua cu o cîrpă. Gesturile îi sînt automate din moment ce nu se vede nici o pată care merită să fie curăţată. Unul dintre clienţi îl strigă ca să-i mai aducă un pahar cu bere. După ce revine lîngă mine îl întreb:
- Harris a fost singur aici? Ţi-a spus ceva? A vorbit cu cineva?
Îşi opreşte o clipă legănatul capului după care îl reia din nou.
- Era, cum spusei, vesel, deşi cam turtit de nesomn. Vorbi doar cu mine. Îmi povesti ultima lui aventură. Îmi zise că şi-a îmbunătăţit stilul. Acu' agaţă o tipă în numa' zece minute chia' daca e barba-su linga ea Da' mai zise ceva: că e prima oara cind lasa din mină o puicuţă ca să-şi facă meseria.
Joe, care n-a avut niciodată trecere la femei, chicoteşte uşor.
- O forţă, dom' Nick.
Pe mine însă nu mă interesează acum succesele erotice ale amicului meu. Susţinea uneori cu emfază că toate femeile îi stau la picioare atunci cînd el stă în cap. Unii îl socoteau un lăudăros fără pereche, nefiind atenţi la înţelesul frazei.
- Aminteşte-ţi bine: nu s-a întîmplat nimic deosebit aici?
- Nu. Dădu numai un telefon.
- Unul singur?
- Da. Vru să pună şi un bănuţ în farfurioară da' i-am retezat-o: dom' Nick, nu-i frumos cum procedaţi, pentru dumneavoastră e gratis chiar dacă daţi în alt oraş.
Deci, e vorba de telefonul pe care mi l-a dat mie.
- În bar se afla cineva care să-ţi fi atras atenţia?
- Nu, clienţii mei. Beau. Trăncăneau.
- Îi ştii pe toţi?
- Cum să nu... Uuu... Că uitai... Trecu şi vagabondul p-acilea... Al cu „doare capu"...
- Harris a vorbit cu el?
- Nu. Era la telefon.
- Şi ce-a făcut vagabondul?
- Ceru o apă minerală. Un pahar. I-l dădui pe daiboj. A spălat iute putina. Da' dom' An, ce-ai la obraz e sigur de la ras?
Îi mai pun lui Joe cîteva întrebări din care nu aflu nimic deosebit, plătesc cu toate protestele lui şi ies în zăpuşeala nopţii.

5

Nu pricep nimic.
Stau întins în patul meu şi zadarnic încerc s-adorm. Nu-mi iese din minte cum Harris a fost ucis sub ochii mei. De ce? Ce aflase el atît de important incît venea triumfător să mă vestească? Pe cine deranjase descoperirea lui? De aia deci nu mai dăduse trei zile pe la redacţie de făcea patronul spume la gură fiindcă avea nevoie de el ca să fotografieze nu ştiu ce reclamă bine plătită la nu ştiu ce agregat care făcea nu ştiu ce ca să ne uşureze munca şi viaţa.
Nu mai suport atîtea întrebări şi dau drumul la televizor.
Pe unul din canale e o formaţie ale cărei chitări sînt ridicate ba în slava cerului, ba sînt gata să se fărîme de podeaua multicoloră şi luminoasă. Un fum transparent care se ridică fără încetare face ambianţa şi mai psihedelică. Pe muzica asta care ar provoca nevroze şi unui caşalot pitit sub calota polară cîteva perechi dansează ceva ce seamănă cu smulgerea membrelor în beciurile inchiziţiei. Schimb canalul - un film de groază. O reptilă gigantică păşeşte peste oraşele planetei aşa cum păşeşte un om peste muşuroaiele de furnici. Îmi mai încerc norocul şi nimeresc peste un reportaj despre încăierările unor huligani pe un stadion. Ar mai trebui să dau şi peste un film de animaţie. Cu animatoare, adică. Ar fi prea mult. Închid furios aparatul şi îmi fac capul sandvici între perna mare şi perna mică pentru ca să nu mai văd şi să nu mai aud nimic din ceea ce se întîmplă în lume. Adorm imediat şi visez toată noaptea munţi peste care ninsoarea cade în valuri curate iar în jurul brazilor cete de copii murmură cîntece de o tristeţe luminoasă.

6

Buimac de somn. Obosit de parcă aş fi lucrat în schimbul trei într-o carieră de piatră avînd ca singură unealtă un briceag dar trebuind să îndeplinesc o normă întreagă. Ceasul de pe noptieră îl zăresc pe undeva, prin Constelaţia sudului. Mi-ar trebui un braţ mai lung ca să-i dau una să tacă din meliţa lui afurisită. Dar l-aş lovi degeaba. Nu el sună, săracul! Soneria de la uşă m-a smuls din vise cu schiori alunecînd pe neaua pură. Deschid cu precauţie, fără să scot lanţul de siguranţă.
- Bună dimineaţa, dom' An! Ziarele!
Le iau, mormăi un mulţumesc pe care nu l-ar auzi nici cel mai fin aparat de înregistrare şi mă caţăr din nou în pat ca un alpinist cu vechi state de serviciu.
În toate ziarele, la loc de frunte se află ştirile în legătură cu omorîrea lui Nick Harris şi necroloagele confraţilor: Ziarist ucis în drum

spre redacție. Mort la datorie. Nu te vom uita, Nick! Descopăr și o fotografie de-a mea și relatarea năucitoare a ceea ce-am declarat polițiștilor.

Arunc ziarele pe parchet. Îmi face rău vorbăria asta bombastică și nesinceră care n-o să-l învie niciodată pe Harris. M-azvîrl sub duș, dau jos barba care mi-a crescut vertiginos într-o singură zi - fiind atent să evit micile zgîrieturi de ieri -, și-mi trag pe mine niște pantaloni ușori, îmi pun o bluză ca o spumă și încalț niște pantofi mai delicați ca ai unei domnișoare invitate la un bal. Cobor la birtul de vizavi de blocul meu și care poartă numele străzii - Regent - unde înfulec niște ouă cu șuncă și ca să mai iau ceva în greutate beau și coca cola rece.

Apoi o șterg pe plajă.

N-am de mers prea mult pînă la ocean. Mai ales că eu nu mă duc unde se îmbulzește lumea. Sub pretextul că se prăjesc la soare, femei și bărbați mai mult sau mai puțin goi se holbează unii la alții ca să se încarce de impresii inedite.

Eu am dibuit un loc unde nu vine mai nimeni. Țărmul nu e prea înalt, se pot face sărituri în apa curată și albastră. De obicei, înot un ceas, mă cațăr înapoi pe stînci și mă prăjesc la soare ca un pui în frigare. E un colțișor pe care-l îndrăgea și Harris și veneam împreună aici cînd n-avea chef să curteze vreo fetișcană. Ceea ce înseamnă c-am venit mai mult singur.

Plonjez de la vreo doi metri de pe o stîncă ieșită deasupra oceanului și încep să bat apa cu putere, ca să mă obosesc și mai mult și să nu

mă mai gîndesc la cele întîmplate ieri. Dar n-am parte să mă zbengui după pofta inimii. Dau de ceva mătăsos care-mi provoacă scîrba.

- Vreo meduză, și dau să mă îndepărtez.

Ceva mă face să mă uit mai atent la apa în care mă aflu.

Nu-i nici o meduză.

Ceea ce-am atins e părul unei fete.

Și n-am deloc de gînd s-o întreb: ce mai faci? și să leg cunoștință cu ea. Nu. Fiindcă nu mai poți întreba pe nimeni ce mai face și să mai legi și cunoștință atunci cînd e înecat.

Plutește între două ape: o aduc la suprafață trăgînd-o de păr. Cu chiu,cu vai o port la țărm, mă cațăr pe stînci cu ea în brațe și o aștern pe o mică pajiște verde.

N-are nici un sens să-i dau primul ajutor. Stă de prea multă vreme în apă.

E complet goală. Chiar dacă pielea i-a căpătat o culoare vineție iar pîntecele îi e umflat, oricine își poate da seama c-a fost o fată frumoasă.

Mă-mbrac fără să mai aștept să mă usuc, iau din mașină o pătură, o aștern peste trupul fără viață și o șterg cu maximum de viteză spre oraș. De la primul telefon întîlnit în cale sun la poliție, spun cine sînt și ce descoperiri senzaționale am făcut după care mă întorc de unde am pornit și aștept venirea sticleților.

Chiar înainte de-a vedea cine se dă jos din mașina al cărui girofar continuă să se învîrtească pentru a vesti lumii ce persoane importante se află în vehicul sînt sigur că pe țărm vor păși voinicește Timothy și Edgar. Cînd e să ai baftă trebuie să știi s-o accepți cu smerenie. Într-adevăr, de mine se apropie cei doi, siguri pe ei și potrivindu-și pistoalele în tocurile agățate la centură. Bluzele le sînt ude de transpirație la subsuori.

- Zi așa, vierme, tot în drumul nostru stai? Nu ți-a ajuns discuția de ieri?

De data asta cel care a vorbit primul a fost locotenentul. Fără să vreau îmi pipăi falca.

Îl las să-și facă numărul. Se apleacă peste cadavru, trage pătura, se uită o clipă la el și apoi se adresează unui omuleț cu o trusă medicală în mînă.

- Dumneata, doctore, ocupă-te de cei morți. Noi o să-i luăm la întrebări pe cei vii.

Răcnește la mine atît de tare încît am impresia că individul care face schi nautic în larg din pricina strigătului său se dezechilibrează și cade în apă.

- Ce cauți aici?

Ia-o ușor, An! Ai un obraz catifelat ca să suporți altceva să-l atingă decît mîna parfumată a unei femei.

- N-am căutat nimic. Însă am găsit ceva. Ceva ce nu pot păstra numai pentru mine. De-aceea v-am chemat. Nu știu cine e fata. O văd pentru prima oară. Plutea între ape, la vreo sută de metri de țărm. Puteam s-o zăresc, dar, la fel de bine, puteam s-o și zăresc. Zărind-o, puteam să mă fac că n-o văd, sau, dimpotrivă,

ceea ce este şi cazul, s-o aduc pe uscat. Nu m-aşteptam să mi se dea vreo medalie dar nici să fiu luat în primire atît de grosolan. De altfel, băieţi, de cînd ne-am întîlnit mi-am dat seama că voi doi sînteţi nişte introvertiţi. Urlaţi şi înjuraţi ca să vă daţi mari şi să intimidaţi lumea. Unii se şi fisticesc cînd vă văd atît de iuţi la mînie. Dar e o greşeală din partea lor. În forul vostru intim, ascuns de privirile din jur, sînteţi, nu mai încape nici o îndoială, nişte oameni tare de treabă, buni taţi de familie, care ar prefera mai curînd să moară de foame decît să taie gîtul unei găini.

Am fost împresuraţi de o lume curioasă. Mulţi sînt in costume de baie. Cei doi mîrîie în surdină ceva dulce în legătură cu ascendenţii mei şi îşi descarcă nervii pe gloata de gură cască.

– Hai! Valea! Circu-i la altă adresă!

După care Edgar se întoarce spre mine şi-mi spune printre dinţi: – Las' că-mi pici tu în labă, puişorule! O să te scarmăn de-o să-ţi meargă fulgii. Pînă una, alta, să nu uiţi să treci pe la secţie să dai nişte declaraţii. Fă pîn-atunci exerciţii de stil. Şi nu uita cînd vii acolo să-ţi laşi tolba de minciuni acasă.

În timp ce mă îndrept spre Oldsmobil-ul meu hîrbuit îi răspund cu nonşalanţa care i-a înmărmurit pe mulţi:

Măi băieţi, de ce nu vă iau pe voi la un teatru pentru copii? Aţi uita ce înseamnă pîinea amară. Aţi cîştiga bani frumoşi înveselindu-i pe cei mici. Sănătate maximă!

7

Ziarele de după amiază le citesc în barul lui Joe.

Grăsunul mi-a pus o sticlă de bere rece în faţă şi s-a retras la treburile lui clătinînd din cap. După ce înfulec o plăcintă cu carne şi beau un strop din paharul aburit încep să răsfoiesc gazetele fără să mă sinchisesc de larma din jur. În cazul lui Harris ancheta bate pasul pe loc. Nu s-a aflat nimic important. Poliţia însă declară optimistă vrute şi nevrute. Timothy şi Edgar, fotografiaţi în aşa fel încît par mai cufundaţi în meditaţie decît un savant gata să descopere o nouă particulă, promit elucidarea rapidă a acestui caz, socotit o bagatelă, o simplă cercetare de rutină. Ori de cîte ori se exprimă o asemenea încredere, eu unul sînt convins că respectiva afacere e atît de încurcată încît n-o să-i mai dea nimeni de cap vreodată.

Într-un alt loc şi-a făcut apariţia un alt caz: cel al fetei pe care am găsit-o înecată. I s-a stabilit identitatea: e Carla Mantega, dansatoare la Cabaret's Girls. E fotografiată pe ţărm, ii sînt fotografiate rudele îndoliate. O altă poză de pe cînd trăia mă convinge de frumuseţea răpitoare a fetei.

În urmă cu o seară, scriu ziarele, şi-a prezentat ca întotdeauna numărul la Cabaret's Girls. Ronald Stewart, fiul celui mai bogat om de afaceri din oraş, aflat în cabaret, a invitat-o la masa lui. S-au comandat băuturi, s-a dansat iar la închiderea localului Ronald a condus-o cu maşina acasă. Aşa susţine chiar mama fetei.

Bineînţeles, nu sînt uitat nici eu. Mi se face un portret de tot caraghioslîcul – de pildă, un confrate care nu mă înghite mă prezintă drept un salvator curajos care însă aşteaptă mai întîi ca victima să se înece. Fără să vreau, zîmbesc eu însumi. Apoi mă apucă furia cînd văd cît de superficial e tratată întreaga poveste. Ca pe un simplu înec. A venit un val mare şi a acoperit o fiinţă.

Dar dacă biata fată totuşi s-a înecat? Cine ştie cît o fi băut? Cine ştie dacă n-o fi apucat-o vreun circel?

Aşa o fi. O, cred foarte bine ca o fată să vrea să se scalde goală, noaptea, în apă caldă a oceanului. Fie şi singură.

Altceva mă deranjează. Un amănunt care le-a scăpat şmecherilor de la poliţie. Mie cel puţin mi se pare extrem de preţios.

Fata avea o urmă albă în jurul gîtului, de parcă ar fi purtat în permanenţă un colier sau un lănţişor la gît. Şi nu-mi vine a crede să-l fi scos pentru a înota mai uşor.

Dar dacă s-o fi agăţat în nişte alge marine şi s-o fi rupt? Nu-i imposibil. La fel de bine se poate ca -în ziua aceea nici să nu-l fi purtat. Cu totul alandala, fără nici o legătură cu gîndurile mele de pînă acum, îmi amintesc ce bătaie de cap a avut o dată poliţia cu un criminal care pentru a încurca urmele lăsa obiectele unei victime la următoarea victimă.

În continuare, mintea îmi zboară la o fată pe care am văzut-o la fereastra de la parter a unei case pe cînd treceam pe o stradă cu tei înfloriţi. O fată cu păr blond pînă la umeri, cu ochi de un căprui strălucitor şi cu un chip aranjat cu o migală de orfevru, de o armonie rareori cu putinţă. Ne-am privit o clipă ca şi cum ne-am mai fi văzut într-o altă viaţă, mi-a surîs mai întîi cu bucurie, după aceea cu tristeţe, de parcă ne-am mai fi dat întîlnire într-o altă viaţă, eu am trecut mai departe şi m-am simţit brusc bătrîn şi de-abia peste ani mi-am dat seama c-ar fi trebuit să mă opresc şi să-i arunc unul din merele pe care le ţineam într-o pungă sub braţ.

Iar ca tacîmul să fie complet, îmi mai amintesc şi de felul total trăsnit în care Harris desfăcea sticlele cu bere. Era de-ajuns să-şi vîre unghia degetului mare sub capacul zimţat şi acesta sărea ca smuls de un cleşte.

Îmi amintesc...

Dar cîte nu-şi aminteşte un om singur?

Simt cum începe să-mi fiarbă capul de-atîta măreaţă gîndire. Mai sorb un strop ca să mă răcoresc. Ceva însă nu-mi dă pace.

Ce-ar fi să-i fac o vizită familiei Mantega? Parcă numai de mine are chef acuma... Mai bine să-mi văd de treabă.

Şi totuşi...
Plătesc, ies în arşiţa care face să vibreze aerul şi o iau spre Old Kent Road.

8

A fost cîndva o vilă luxoasă care a adăpostit cu siguranţă familia unui grangure. Acum e o dărăpănătură unde îşi fac veacul mai multe familii şi pe care mă mir că municipalitatea n-o şterge de pe suprafaţa pămîntului.
O găsesc pe mama Carlei Mantega chiar în curte, înconjurată de vecinele care o căinează. E o femeie la cincizeci de ani, slabă, îmbrăcată în negru şi cu o privire de scorpie. Se simte în centrul atenţiei şi se înfoaie de plăcere.
- Dumneata ce mai cauţi aici? mă repede ea din clipa în care află ce hram port şi ce doresc de la ea. Au fost destui sticleţi şi giornalisti pe-aici. Non ho mai dire niente.
- O simplă întrebare, doamnă, o singură întrebare. Vă înţeleg durerea, dar aş vrea şi eu, ca toată lumea, să se facă lumină în acest caz.
- Che caso, dom-le, che caso? Mamma mia, che demonio sei! Mandare al diavolo! Mascalzone!
Aştept să i se termine rafala de invective. Nu mi-e greu să înţeleg regretul de care e cuprinsă fiindcă doica nu m-a scăpat în cap.
- Nu e nici un caz, dom-le. Certamente. Pe fata mea n-o poţi bănui de legături cu malfattori. A fost una figlia onesta, non una putana. Muncea duro ca să ne ţină pe mine şi pe il suo fratelo Tonio. Il piccolo Tonio. Ceasul rău! Momento sfavorevole! S-a dus fata să facă una bagna, per rinfrescarsi şi a prins-o vreun vîrtej de-a vîrît-o la fund. Certo, questo e succeso! Povera Carla!
Izbucneşte în lacrimi pe care şi le şterge cu un colţ al basmalei. Le sue lagrime nu mă impresionează deloc. Fac parte dintr-o reprezentaţie care poate să răscolească femeile din jurul ei însă pe mine mă lasă indiferent.
- Totuşi, o simplă întrebare...
- Come? Tu sei ancora qui? Cară-te! Lasciate-mi piangere mia poverina Carla! Madona mia! Che pena!
N-am încotro şi mă îndrept spre poartă. Femeia intră în casă. Vecinele au avut parte de un spectacol pe cinste şi se risipesc la rîndul lor mulţumite.
De mine se-apropie un băieţandru cu ochii plînşi. Îi zîmbesc cu toată bunătatea de care sînt in stare în clipa asta.
- Tu eşti Tonio, nu-i aşa?
- Si, signore. Dar femeia asta minte.
- Cum adică?
- Non ha amato mai Carla. Şi nici pe mine. Mereu mă bate şi mă ţine flămînd oriciţi bani aducea sorella.
- Dar de ce nu vă iubeşte?
- Nu-i mama noastră bună. Nostra madre buona a murit cînd io natto. Ea e o mătuşă care ne-a adoptat.
Aproape că-i vine să bocească din nou.
- Uite nişte bani. Du-te să-ţi cumperi ciocolată.
Îi înşfacă iute şi-i ascunde în buzunarul larg al pantalonului.
- Dacă îi vede la tante, mi-i ia. Deşi azi a mai luat molto argento.
Tocmai vreau să ies. Chiar vroiam să-i spun „ciao" puştiului. Mă opresc în loc ca paralizat.
- De unde a luat bani?
- Questa mattina e arrivato una machina. Molto bella. A coborît din ea un uomo. A întrebat de famiglia Mantega. I-am arătat unde stă la tante. Pe mine m-au lăsat fuori. Dar io ho visto prin gaura della chiave come il uomo i-a dat mătuşii molto argento.
- De ce?
- Non ho sentito ce şi-au ditto. Apoi il uomo s-a suit în machina şi e andato.
- Ce marcă avea maşina?
- Era un Buick decapotabil. Azzuro.
M-aş fi mirat ca un puşti să nu reţină un astfel de amănunt.
- Numărul l-ai văzut?
- Şi. Însă nu mi-l ricordo.
- Bărbatul cum arăta?
- Biondo, tînăr si con un viso bianco.
Îi mai dau cîteva bancnote scoase dintr-un portofel care ţine cam demult cură de slăbire.
- Spune-mi, te rog, sora ta purta la gît un colier sau ceva asemănător?
Îmi răspunde precipitat, ca un şcolar, care ştie lecţia şi e fericit că e chemat la tablă.
- Mia sorella aveva un colier de perle la care ţinea foarte mult. Cadou de la mama noastra buona. Îl purta tutto il tiempo, deşi n-avea una valoare grande. De fapt, n-avea nici o valoare.
- Nu-l scotea niciodată de la gît?
- Niciodată.
Hotărît lucru, interesante lucruri afli de la un puşti!
Se uită la mine cu ochii lui mari, negri, fixaţi într-o faţă mică şi negricioasă. Parcă ar vrea să-mi mai spună ceva şi nu îndrăzneşte.
- Ce mai e?
- Mai e că mia sorella nu ştia nuotare. Atunci come si andato nuotare durante la notte într-o apă atît de profonde?
Dă din mînă, izbucneşte în plîns şi o ia la goană. Mă uit în urma lui şi nu mai zic nimic. Cum oare aş putea să-l consolez?
Mă îndrept spre maşină. Unul din cauciucuri e pe geantă. Opera vreunui ştrengar. Îi zic ceva de dulce în gînd, şi fiindcă n-am roată de rezervă o iau pe jos pînă la un atelier de vulcanizare din apropiere. Nu fac prea mulţi paşi. De mine se apropie un vuiet care creşte înspăimîntător. Ce se-ntîmplă? E vreun concurs de motocros organizat prin împrejurimi? Întorc capul şi văd cum doi motociclişti încalecă trotuarul şi o iau drept spre mine. Sînt groaznici

la vedere cu căştile lor pe cap şi îmbrăcaţi în combinezoane negre. Deasupra capetelor rotesc nişte lanţuri. O iau la fugă spre celălalt trotuar şi m-adăpostesc în dosul unui stîlp. Se opresc în dreptul meu, cu motoarele în funcţiune.
- E o greşeală, încerc eu să le explic pe un ton cît mai amical cu putinţă. Platoul de filmare e mai încolo.
Nu reuşesc să le văd feţele. Şi dacă le-aş vedea, la ce mi-ar folosi?
- Ce cauţi la familia Mantega? urlă unul dintre ei şi izbeşte cu lanţul în stîlpul de beton cu o asemenea putere încît sar aşchii.
Inspiraţia mea de moment mi-a fost adeseori salvatoare. Apelez din nou la ea.
- Carla Mantega a fost iubita mea. Am venit să aflu cum s-a întîmplat nenorocirea...
- Minţi, secătură! Eşti o iscoadă! Dar o să-ţi piară cheful să mai pui întrebări cui nu trebuie.
N-are nici un rost s-ascult mai mult. Fentez spre dreapta şi o zbughesc spre stînga. Un mijlocaş la grămadă de la rugby nu s-ar descurca mai bine. O iau pe după un bloc în speranţa de a găsi vreo uşă prin care să intru şi să m-ascund. Nu găsesc nici una. În schimb ochii mei descoperă cu neplăcere spaţiul vast al unei cîmpii. Nu mai am cum să mă-ntorc. O iau la fugă în zigzag şi le doresc celor doi să-şi termine benzina şi să se lase păgubaşi. Ţi-ai găsit! Pana prostului numai eu aş putea s-o fac. Se cunoaşte că sînt născut în aprilie, luna florilor de mai. Încep să se rotească în jurul meu. Tot mai aproape de mine. Apoi încep să mă lovească. O dată, de două ori, de trei ori... Nu-i fier pe fier ca să sară scîntei. E fier pe carne omenească din care ţîşneşte sînge. Zadarnic încerc să-mi apăr cu braţele capul şi să mă răsucesc în toate direcţiile de aş stîrni pînă şi invidia unui şarpe căruia i se cîntă cu fluiericea. Una dintre lovituri mă nimereşte din plin. Era şi timpul. Nu mai suportam atîta vacarm. Intru în neant fără ca măcar să-mi spun, aşa cum am obiceiul, deoarece sînt un om politicos, noapte bună.

9

Prima senzaţie pe care o am e aceea că pe cap mi-a căzut o bucată de fontă. A doua senzaţie e ca prima. Abia pe urmă reuşesc să deschid un ochi. Chiar în dreptul lui e un fir de iarbă semeţ. Ce idilic! Apoi îl deschid şi pe-al doilea. De data asta nu mai e idilic. Văd cum pe mîna dreaptă mi-a crescut o brăţară uriaşă şi ruginită. În jurul încheieturii e înfăşurat capătul unuia din lanţurile cu care am fost cotonogit. Stînd încă pe iarbă încep să perorez nedezmeticit şi ţinînd ochii întredeschişi.
- Dragilor, ce-aveţi cu mine? Am pus şi eu nişte amărîte de întrebări. Sînt ziarist şi deci curios. Ziceţi c-am greşit? De-acord cu voi. Aveţi argumente convingătoare. Atunci hai să facem pace. Eu uit de Carla Mantega iar voi îmi daţi drumul s-o şterg acasă. Mai trebuie să trec şi pe la o vulcanizare. Am mare nevoie să mă-ntind pe pat. Oricît aş iubi natura, tot mai bun e somnul pe nişte cearşafuri curate decît pe un pămînt fie el şi de o calitate superioară cum e cernoziomul.
Aud o mişcare lîngă mine după care răsună un glas binecunoscut.
- Ăsta-i nebun!
E glasul lui Edgar.
Deschid ochii cît cepele şi mă uit în sus. Văd aplecaţi deasupra mea mai mulţi poliţişti printre care şi Timothy şi Edgar.
- Ce surpriză plăcută! Mulţumesc! Aţi venit la ţanc. Altfel mă snopeau în bătăi. M-aţi salvat.
- De cine te-am salvat?
- De bluze negre. Vroiau să mă bată. M-au şi bătut. Nu se vede? Sînt plin de sînge. Au vrut să mă intimideze. N-au reuşit.
Uneori îmi place şi mie să mă dau grande.
- Te-am salvat, zici? Nu era mai bine să-i salvăm pe ei?
Sînt încă în ceaţă. Reuşesc să mă ridic în picioare şi s-arunc o privire în jurul meu. Cu toată zăpuşeala, dinţii încep să-mi clănţăne îndată cu o asemenea rapiditate încît mi se face teamă ca nu cumva să se macine.
Cei doi motociclişti zac la pămînt şi nu se vor mai urni decît culcaţi pe cîte o targă.
- De ce i-aţi împuşcat? Nu erau prea fini, dar nu era nevoie de atîta cruzime...
Timothy rînjeşte. Monedele îi dansează în palmă. E nervos din moment ce pe una o scapă şi trebuie să se-aplece cu greutate ca s-o culeagă de jos.
- Nu se făcea, nu?
- E doar o părere.
Intervine şi Edgar.
- Mă vierme, nu i-ai curăţat tu?
- Copii, dacă vreţi să-mi puneţi în circă două asasinate nu ţine. N-am avut niciodată pistol şi nu ştiu să trag cu nici o armă. N-am făcut armata pe motiv de platfus.
- Nu pe motiv de minte plată? se schimonoseşte din nou Timothy.
Nu-l iau în seamă.
- Cum de m-aţi găsit?
- Nişte cetăţeni au văzut cum te urmăreau derbedeii ăştia. Să mori de rîs şi mai multe nu: un vierme alergat de doi huligani. A fost oprită o maşină de patrulare a poliţiei care a anunţat prin staţie în oraş ce se întîmplă şi apoi s-a repezit pe cîmp. Prea tîrziu. Dacă nu i-ai omorît tu, cine putea s-o facă în pustietăţile astea?
- Habar n-am. S-a întîmplat în absenţa mea. Trăgeam un pui de somn. Dar ascultă, Edgar, dumneata n-ai un vocabular pe-acasă?
Se uită la mine năuc.
- Ba da. De ce?
- Ar trebui să-l mai răsfoieşti din cînd în cînd. Ai o exprimare prea săracă. În loc să-mi spui

tot timpul „vierme" ai mai putea descoperi și alte expresii, poate chiar mai valoroase, cu care să m-alinți.
- Năpircă!
- Vezi? Cum ți-am pomenit de dicționar, cum ți-a venit în minte alt cuvînt.
- O să te prindem noi odată și odată cu ceva. O să-ți muști mîinile și-o să ceri îndurare.
- Posibil. Dar nu de data asta. Acuma ziaristul An Dray, amenințatul, ciomăgitul ia ușurel drumul spre casă fără ca nimeni să-i mai facă vreun rău. Pe curînd! Și nu uita de dicționar, Edgar!
Cu un tupeu care mă uluiește în primul rînd pe mine mă îndrept spre blocurile din zare unde mi-am lăsat mașina. Am alergat, nu glumă, de m-am depărtat atîta! Îi las pe polițiști să-și bată singuri capul cu asasinarea celor doi în bluze negre. Pentru mine e mai nimerit să fac un nani lung.

10

În ziarele de dimineață povestea mea și a celor doi motocicliști face să curgă multă cerneală tipografică. O fotografie pe care o găsesc în mai multe jurnale mă arată deosebit de încîntat de faptul că mai sînt în viață. Nu se observă însă vînătăile de pe efemerul meu trup și uriașul cucui însîngerat din creștetul capului pe care toată noaptea am ținut comprese cu gheață ca să-i mai retez din altitudine.
Înainte de a face un duș țin o alocuțiune în oglindă:
- Nu-ți ajunge, domnule An Dray? Ai fost amenințat, ai fost lovit cu lanțul. Orașul te-arată cu degetul ca pe-un ciumat. Lasă totul baltă! N-ai cum să-ți războni prietenul! E treaba poliției, doar ți s-a spus limpede. Chiar nu-ți mai place viața? Ai intrat într-o încurcătură în care cu siguranță sînt amestecați oameni duri și puternici. Or să te strivească numai dacă miști un deget într-un fel în care să nu le convină lor. Cum spune Edgar? Ca pe-un vierme!
Îmbrăcat într-un costum ușor continui să gesticulez și să dau din gură de data asta în fața oglinzii fixate pe una dintre ușile apartamentului.
- La ce bun să te agiți atîta? Totul se va rezolva și fără să-ți bagi nasul unde nu-ți fierbe oala. Fii rezonabil, domnule An Dray! Așa o să ai mai multe șanse să-ți plimbi nepoții prin parc.
Prin fereastra deschisă se aude binecunoscuta litanie a vagabondului. O ascult o clipă distrat. După care mă apropii și mai mult de oglinda care mă arată tot de un metru și optzeci și doi, tot plin de vînătăi și tot fleț. Fiindcă n-am reușit deloc să mă conving că trebuie s-aștept cu brațele încrucișate desfășurarea evenimentelor. N-aș mai fi eu dac-aș proceda așa. De aceea cobor din trei în trei scările blocului în care stau și m-arunc în mașină. Pornesc într-o direcție absolut nebunească: spre cartierul Mayfair, la reședința lui Cain Stewart. Nu pentru a sta de vorbă cu marele om ci cu fiul acestuia, Ronald.
O oarecare emoție tot mă încearcă atunci cînd opresc în dreptul unui grilaj de fier cu ornamentații complicate dincolo de care o alee asfaltată și mai netedă ca-n palmă se duce spre orizont.
La poartă se află doi paznici îmbrăcați într-o uniformă specială, confecționată pentru servitorii domnului Cain Stewart. Multe fireturi și alte zorzoane mai potrivite pentru niște clovni. Dar uriașele pistoale pe care le poartă la brîu în tocuri de piele deschise curmă orice pornire spre rîs.
- Ce doriți? mă întreabă cel mai tînăr dintre ei, firav ca o trestie deloc gînditoare dar care probabil e multiplu campion la judo. Nu-i voie să opriți aici.
Părul lui de un blond spălăcit îmi atrage privirea. Nu poartă nimic pe cap și de aceea i s-o fi decolorat atît de tare podoaba capilară.
- Aș vrea să vorbesc cu domnul Ronald Stewart.
- Cine sînteți?
- Ziaristul An Dray.
- O clipă.
Face un semn colegului său, un soi de urs brun pe care-l deosebești de acest gingaș animal numai prin uniformă.
- James! Vezi dacă domnul Ronald e acasă.
Numitul James se duce cu mișcări incredibil de agile spre o clădire paralelipipedică aflată la cîțiva metri de poartă de unde probabil dă telefon. Dacă domnul Ronald e acasă? Dar ce, e pasăre ca să se strecoare pe lîngă cei doi și ei să nu știe?
James se întoarce cu același pas pe care l-ar invidia și o dansatoare de bar.
- Dă-i drumul, Tom!
Grilajul se deschide acționat de o comandă electrică. Noroc că mi se dă voie să merg cu mașina, altfel aș face febră musculară pînă cînd aș ajunge la casa înconjurată de copaci înalți și umbroși.
Casă am zis? Uneori dau dovadă de pripeală. Oricine a văzut castelele construite de copii pe o plajă poate să-și formeze o imagine aproximativă despre felul cum arată casa lui Cain Stewart. Ea e rodul unei imaginații dezlănțuite fără opreliști, de parcă planurile mai multor arhitecți au fost din întîmplare amestecate iar constructorul a clădit după ce le-a pus în ordine după cum s-a priceput.
La capătul scărilor mă așteaptă un valet cu părul cărunt care mă conduce printr-un traseu complicat pînă la Ronald Stewart, un tinerel cam de douăzeci de ani, blond, cu o față nefiresc de albă și cu buze subțiri. M-așteaptă tolănit pe burtă pe niște perne în mijlocul unei încăperi cu mobilier modern și atrăgător. În mîna dreaptă are un pahar cu băutură iar în

stînga ține o revistă ilustrată. Are aerul că se plictisește teribil. La picioarele lui dormitează un cîine uriaș și probabil foarte blînd din moment ce nici nu-și deschide ochii cînd îmi fac glorioasa apariție.
Ronald se răsucește puțin spre mine dar nu catadicsește să se ridice.
- Domnul An Dray? Sînteți o celebritate în ultimele zile. Vi se întîmplă chestii bizare.
Rîde ca și cum ar fi spus un banc bun. Nechez și eu ca să-i fiu pe plac.
- Cu ce vă pot fi de folos? Vă rog să fiți cît mai precis și mai concis. Sînt groaznic de ocupat. Poate ați auzit, particip la o regată importantă.
În sinea mea îmi spun: sigur, ești ocupat să umbli beat după fete și să cheltuiești la jocuri de noroc banii bătrînului, dar cu glas tare și mieros spun cu totul și cu totul altceva:
- N-am să vă răpesc mult timp. Din cîte am citit în ziare, dumneavoastră ați condus-o acasă pe Carla Mantega. O cunoașteți de mult?
Tresare sau e doar o părere? Nu-mi dau prea bine seama. În orice caz îmi vorbește cît se poate de liniștit.
- În seara aia am văzut-o prima oară. Am condus-o cu mașina după închiderea cabaretului la ea acasă. Ne-am propus să ne mai vedem. Asta-i tot.
- La ce oră ați plecat de la cabaret?
- Pe la patru.
- N-ați mai trecut prin altă parte?
- Nu.
- Sigur, sigur? zic eu șăgalnic.
Nu pare să-și piardă răbdarea însă în tonul lui începe să se simtă o oarecare iritare. Ca la o poruncă, blajinul cîine se ridică în picioare. E cît un vițel. Dar un vițel n-are asemenea colți și nici uitătura asta feroce.
- Rex, stai jos... Am lăsat-o la ea acasă. Nu știu nimic mai mult. Din ziare am aflat de moartea ei.
- N-ați văzut dacă purta un colier la gît? O bijuterie ieftină.
Atacul a venit prin surprindere. De data asta tresărirea nu mai e o părere.
- Nu... N-am băgat de seamă... Ba nu, acum sînt sigur, n-avea nimic. Purta o rochie decoltată și i-am propus să-i cumpăr o podoabă pentru minunatul ei gît.
Se ridică în sfîrșit de pe pernă. Din punctul lui de vedere discuția noastră e încheiată. Îmi iau rămas bun după ce-i mulțumesc pentru amabilitatea de-a mă fi primit.
Cînd să ies din încăpere mă strigă:
- Domnule Dray!
Mă întorc la fel de încet ca și unul dintre omuleții care se rotesc într-un turn cu ceas cînd bate ora exactă.
- De ce vă interesează fata asta? V-a fost cumva iubită?
- Nu.
- Atunci de ce?
- Să zicem fiindcă mă interesează orice nenorocire ce se abate asupra oamenilor.
- Vorbe mari, domnule Dray.
- Vorbe care s-au cam uitat, domnule Ronald Stewart. Pot să pară și umflate. Dar ăsta e felul meu de-a fi și n-am cum să mă schimb la aproape patruzeci de ani. Orice victimă își poate găsi în mine un aliat.
- Dar Carla Mantega nu e o victimă. S-a înecat și basta.
- Nu s-a înecat. A fost omorîtă.
- Cum?
- Carla Mantega nu știa să înoate. Am aflat lucrul ăsta de la cineva foarte apropiat ei. Deci mi-e greu să cred că s-a dus cînd mijeau zorile să facă o baie în ocean. Nu știu de ce, dar mi-e tare greu să cred așa ceva.
Rămîne perplex.
- Nu știa să înoate? Mai există cineva în ziua de azi care să nu știe să înoate?
- În plus, am mai aflat un lucru care n-a apărut încă în presă dar pe care mi l-a șoptit un prietenar de la morgă. În plămînii fetei, la autopsie, s-a găsit apă dulce și nu sărată, cum ar fi fost firesc. Și mai e ceva: ieri, în fața casei ei, a coborît, dintr-un Buick albastru decapotabil, un bărbat. I-a dat mătușii Carlei o mare sumă de bani. Pentru ce? Poate așa i-a cumpărat tăcerea. Așa s-a măsluit realitatea. Ca să se construiască versiunea pe care au publicat-o ziarele. Cum că fata a venit acasă iar după aceea, pentru a scăpa de zăduf, s-a dus să înoate.
E din ce în ce mai uimit.
- Un Buick albastru decapotabil? Eu am un astfel de Buick...
- Eu n-am vrut să spun nimic. Nu acuz pe nimeni. În oraș sînt sute de astfel de mașini. Și printre proprietarii acestor mașini sînt zeci de bărbați blonzi. Și foarte mulți sînt tineri. Eu am venit doar să aflu dacă n-ați văzut la gîtul fetei un colier de perle. Un modest colier de perle. Nu-l avea cînd s-a întîlnit cu dumneavoastră. Am aflat tot ce vroiam să aflu. La revedere, domnule Ronald Stewart! Mult succes la regată! Carla Mantega ar fi fost mîndră să vă aplaude victoria!
Îi simt privirea ațintită în ceafă în timp ce ies din încăpere. O privire mai ascuțită ca andreaua unei bunicuțe.

11

Din nou acasă.
E aproape ora prînzului dar nu mi-e deloc foame.
În capul meu e un haos cum n-a mai fost niciodată. Nu m-ar mira ca în curînd să trec și eu pe străzi îmbrăcat într-un frac ferfenițit și cu un joben pe frunte și să îngîn necontenit: „doare capu, doare capu!"
După discuția cu Stewart cel mic am fost la redacție. Patronul m-a chemat în biroul lui și mi-a pus în vedere că mă zboară dacă mai am de gînd să intru în încurcături cu poliția.

I-am promis solemn să mă țin cît mai departe de orice altă belea.
Aiurea! Parcă pot!
Ceea ce nu înțeleg cu nici un chip e de ce Ronald m-a mințit în legătură cu colierul fetei. O simplă vizită la cabaretul unde lucra Carla mi-a confirmat că îl avea la gît și în noaptea cînd s-a înecat. Dar atunci unde l-a pierdut? Sau l-a dăruit cuiva. Imposibil. I-o fi fost luat? Pentru ce? Chiar și Toni spunea că n-avea nici o valoare.
Iar pe cei doi motocicliști cine să-i fi omorît? Îngerul meu păzitor? Ar fi curat misticism să cred așa ceva. Atunci cine? Și de ce?
Și cine i-a pus să mă amenințe și să mă bată? Cine avea știre că mă voi duce la casa Carlei Mantega? Și de ce dintre toți ziariștii care au trecut pe-acolo numai eu am luat-o pe coajă? Iar pe bietul Harris cine să-l fi omorît? Ce pont așa grozav aflase?
Cam multe întrebări și prea puține răspunsuri. Ca să-mi abat atenția în altă parte pun un disc cu **Adagio** de Albinoni. Mă așez într-un fotoliu acoperit cu o husă uzată și încerc să mă cred într-un univers unde guvernează tandrețea.
Dar vraja muzicii o rupe telefonul. Mai întîi vreau să nu răspund. Apoi închid pick-up-ul și ridic receptorul.
La celălalt capăt al firului răsună o voce necunoscută. Vocea unui om mai în vîrstă. Nu foarte în vîrstă.
- Domnul An Dray, ziaristul?
- Domnule An Dray ziaristul. Cu cine vorbesc?
- N-are importanță. Văd că vă interesați de cazul Carlei Mantega.
- De unde știți? îl reped eu.
- Urlă ziarele, domnule Dray.
- Și ce-i dacă mă interesez de cazul ăsta?
- Se pare că întîmpinați greutăți. Aș putea să v-ajut să prindeți un fir. Care v-ar lămuri situația.
- Și pentru asta ce-ar trebui să fac? Să vă dau bani? N-am.
- Nu cer nimic. Doar să m-ascultați. Vreau să vă spun o scurtă poveste. O minunată scurtă poveste.
- Tocmai am venit de la un orelist. Mi s-a ascuțit auzul.
Dacă îmi închipui că îl înveselesc pe individ cu bancul ăsta idiot mă înșel amarnic.
- În urmă cu o seară Carla Mantega a plecat de la cabaretul unde dansa însoțită de un bărbat cu un Buick albastru decapotabil.
- Știu. Împreună cu fiul lui Cain Stewart.
- Vă rog să nu mă întrerupeți...
- De ce nu? Din moment ce nu-mi spuneți nimic nou... Ronald a condus-o pe fată la ea acasă.
Glasul devine sever.
- Vă înșelați. Mașina s-a îndreptat spre vila familiei Stewart.
Parcă mi-ar fi dezvăluit locul unde s-a scufundat Atlantida.
- Cum?
- Este exact așa cum ați auzit. Era trecut de orele patru. Era încă beznă. Peste aproximativ o oră același Buick a ieșit pe poarta vilei. De data asta numai un singur personaj era în mașină: Ronald. Cel puțin la prima vedere. S-a îndreptat spre golf, acolo unde se află ancorate o mulțime de ambarcațiuni printre care și iahtul personal al lui Ronald. **Temerarul.** L-am văzut pe Ronald cum urcă pe iaht împreună cu o persoană care părea beată. Era Carla Mantega. S-ar putea să nu fi fost beată ci doar violată și violentată și din pricini pe care încă nu le știu să mai fi fost în clipa aceea și foarte moartă. Iahtul a ieșit în larg și a revenit peste vreo jumătate de oră. De pe el n-a mai coborît decît Ronald. S-a urcat în Buick și s-a dus acasă. Ce zici? Cumperi povestea asta?
- Ți-am mai spus: n-am bani.
- Atunci să zicem că ți-o dăruiesc. Să văd ce faci cu ea.
N-am timp să mai zic nimic. Necunoscutul a închis.
Ce-a mai fost și asta? O farsă de prost gust? Vrea cineva să m-ațițe ca să-mi pierd pielea definitiv?
Ce mai încolo și-ncoace, e o aiureală. Acuzația împotriva lui Ronald Stewart e prea cusută cu ață albă. Un adversar al bătrînului vrea să profite de prilej și să-l împroaște cu noroi pe fiul acestuia. Oricîte bănuieli aș avea în legătură cu el, de o crimă nu-l cred în stare.
Dar dacă totul e cît se poate de real? Dacă Ronald a invitat-o pe fată în apartamentele lui și a încercat s-o violeze iar aceasta s-a opus iar progenitura milionarului a forțat nota și-a omorît-o? Iar apoi s-a dus cu ea în larg și a aruncat-o de pe puntea iahtului?
Poate că răspunsul se află chiar pe iahtul cu pricina. O vizită acolo ar fi cît se poate de nimerită. O vizită, bineînțeles, a mea.

12

Iahtul **Temerarul** e o ambarcațiune frumoasă, zveltă și nu prea mare. Pe ea sînt invitați de obicei cam 30 de musafiri. Cel puțin așa susțin ziarele mondene atunci cînd reporterii lor năvălesc la recepțiile organizate de Ronald Stewart. Recepții zic? Adevărate chiolhanuri. De multă vreme știu scîrba colegilor mei de la ziarele astea care dacă în schimbul icrelor negre și a șampaniei existente din belșug la bord prezintă în paginile pe care le scriu toalete scumpe și maniere alese, atunci cînd sînt cu mine între patru ochi îmi înșiră lucrurile ce se petrec acolo în adevărata lor lumină de mă fac pînă și pe mine, om trecut prin multe, să roșesc.
În clipa de față **Temerarul** e cufundat în întuneric. Cîteva parîme groase îl țin de trei stîlpi de susținere. Apele liniștite ale golfului îl clatină ușor.
Nu e nici o pasarelă aruncată pe țărm dar un

salt e un fleac pentru un fost baschetbalist. Aterizez într-o linişte aproape perfectă pe punte. Arunc din nou o privire în jur. Nimeni. Ca şi cei care au căutat în camera lui Harris îmi încep la rîndul meu cercetările. Metodic. De la pupa spre prova. Cabină cu cabină. Ungher cu ungher. În fiecare loc unde mă aflu încerc să nu-mi evoc ce s-a întîmplat acolo de-a lungul timpului. Reuşesc cu mare greutate. Pretutindeni canapele îmbietoare, baruri bine garnisite. Mare curaj să laşi fără pază o asemenea comoară. Curaj? Mai curînd ar dovedi curaj cine-ar îndrăzni să se atingă de **Temerarul**. Oare ce vreau să găsesc? Cum de m-am luat după vocea aceea anonimă? Nu cumva e o maşinaţiune a lui Timothy şi Edgar, dornici să-mi ia scalpul?

O clipă încremenesc. Aud paşi pe ţărm. Apoi răsuflu uşurat. E vagabondul care nu încetează să se lamenteze: „Doare capu, doare capu..." Se îndepărtează încet de iaht. Iar eu continui să bîntui ca o fantomă pe puntea lui. O cabină, altă cabină... Nici una nu-i închisă. Mai intru într-o încăpere, de data asta mai largă. Tot mai dezamăgit. În clipa următoare regret c-am închis uşa în urma mea. Dintr-un pat ţîşnesc două umbre. După formele de relief, un bărbat şi o femeie. Bărbatul ţine în mînă un pistol. Eu nu ţin decît o lanternă chioară care începe să-şi bîţiie fasciculul de lumină.

- Nu! urlă femeia. Nu trage, Paul, te implor! Amîndoi sînt în cel mai puţin costisitor costum creat vreodată. Se înfăşoară fiecare cu cîte un cearşaf. Femeia se îndreaptă spre comutator şi aprinde lumina.

Acum ştiu cu cine am de-a face. Una dintre persoane mi-e cunoscută din fotografii. E soţia lui Cain Stewart. Amelia Stewart. Bondoacă, frumoasă încă, blondă şi de moravuri foarte uşoare. De cînd a părăsit cariera de actriţă pentru care n-avea nici o chemare şi-a găsit ocupaţii pentru care inzestrarea îi e evidentă. Pe tînerelul care încă se mai agită cu pistolul în mînă şi nu ştie ce să facă nu l-am văzut niciodată.

- Îmbracă-te, Paul! Ia-ţi hainele şi pleacă. Seara asta e stricată. Nu fi îngrijorat: aranjez eu totul.

Feciorasul îşi adună de pe jos hainele şi pleacă să se îmbrace în altă parte. Peste cîteva minute un zgomot de maşină ne vesteşte că ne-a părăsit definitiv.

Sincer să fiu sînt cam jenat. Un cavaler ar trebui totuşi să se retragă. Furat de viteza cu care s-au derulat evenimentele n-am reuşit să iau nici o hotărîre.

În sfîrşit, Amelia Stewart rupe tăcerea stînjenitoare.

- Cît?
- Poftim?
- Cît ceri?
- Pentru ce?
- Ca să nu spui nimic Te-a trimis bărbatu-meu, nu-i aşa? Vrea să scape de mine.
- Nu.
- O, atunci lucrăm pe cont propriu! Sîntem şi mai scumpi, nu-i aşa? Ai făcut şi vreo poză pentru vreuna din gazetele de scandal? Ai pierdut, amice! Chiar dacă ai încerca să publici ceva bărbatul meu te-ar zdrobi ca pe-o muscă.

Iată-mă trecut de la vierme la muscă. O fi vreo evoluţie?

- Regret, doamnă, dar nu vreau să mă înţelegeţi greşit. Nu v-am urmărit şi n-am nici o intenţie să vă şantajez. Sînt aici întîmplător. Nu din pricina dumneavoastră.

Femeia nu crede o iotă din ce-i îndrug.

- Atunci de ce te afli aici? E o oră destul de înaintată, zice ea cu ironie.
- V-aş ruga să-mi permiteţi să mă retrag. Am fost invitat pe iahtul unor prieteni care dau o petrecere. Se pare c-am greşit vasul.
- Să fii sigur c-ai greşit. Cel mai bun lucru ar fi să pleci cît mai repede. Uitînd tot ce-ai văzut. Altfel...
- Altfel... ştiu ce s-ar putea întîmpla. Tinerelul pe care nu l-am văzut lîngă dumneavoastră ar putea deveni şi mai nervos şi-ar putea să-mi transfere în piept jumătate din încărcător. Sau aş putea fi pescuit în apele golfului şi ziarele să urle a doua zi că m-am înecat încercînd să fac o baie noaptea. Sînt multe posibilităţi ca să dispar. Cine v-ar cere socoteală? Am auzit de multe dintre ele. Nici una nu-mi convine. Mai bine uit ca un gentlemen ce sînt c-am fost vreodată pe **Temerarul**. Vă doresc în continuare distracţie plăcută. Poate tinerelul n-a plecat acasă. Poate aşteaptă prin preajmă. Dacă îl văd vi-l trimit ca să nu vă stric chiar toată seara.

Se uită la mine printre gene. De cîte ori se uită la mine astfel o femeie ştiu ce urmează.

- Să strici seara unei femei e indecent, dar să-i strici şi noaptea e de-a dreptul monstruos. Dacă n-ai fi atît de obraznic ai fi acceptabil... Tot ai venit, să te servesc cu o băutură. Sau vrei o cafea? O ţigară bună?
- Mulţumesc, nu fumez şi nici nu beau cafea.
- Suma viciilor trebuie să fie însă aceeaşi. Adică egală cu doi.
- N-am băgat de seamă, zic eu în doi peri. O să fiu mai atent cu chestia asta. Dar mi-aţi permite să iau ca amintire acest minuscul obiect? Nu pare a fi de valoare.

M-aplec şi culeg de pe podea o perlă. O perlă desprinsă dintr-un şirag. O perlă falsă.

Se uită la mine ca la un nebun. Şi nici eu nu-s prea sigur că n-are dreptate.

- Dacă vă trebuie, zice ea din nou ironică şi brusc se dezinteresează de mine.

Cu o reverenţă ce l-ar fi făcut invidios şi pe un gentilom de la curtea regelui ăluia de-şi zicea şi Soare, ies din cabina unde aerul a devenit aproape sufocant nu atît datorită căldurii de afară cît mai ales tensiunii a ceea ce s-a întîmplat înăuntru.

13

Acasă gîndesc cel mai bine. Dar nu în clipa de față.
Necunoscutul de la telefon a avut dreptate: Carla Mantega a fost pe iahtul **Temerarul**. Vie? Moartă? De unde să știu? Și dacă aș ști, ce-aș face? Aș scrie un articol trăsnet împotriva celui mai răsfățat fiu din oraș, Ronald Stewart? Sau m-aș duce la poliție să le spun ce bănuieli am? Haida-de! M-ar zvîrli în brînci chiar dacă n-aș da ochii cu Timothy-și Edgar. Privesc la măruntă perlă pe care o țin în palmă și mi-o închipui alături de suratele ei din colierul purtat de Carla Mantega. Avea un gît frumos. Merita o podoabă mai scumpă. Afară s-a luminat de-a binelea dar mie nu mi-e somn deloc. Dimpotrivă, ard de nerăbdare să întreprind ceva. Dar nu știu ce anume.
Dacă ar fi lîngă mine Harris aș vedea lucrurile mai limpede. Bietul de el! Ancheta în legătură cu moartea lui bate pasul pe loc. N-a apărut nici un indiciu din ziua în care a fost doborît. Oare se va afla vreodată adevărul? N-aș crede! Cine să se intereseze în ziua de azi de un pîrlit de gazetar?
Un leu de-abia prins și pus în cușcă ar fi mai puțin agitat decît sînt eu în încăperea unde îmi primesc puținii oaspeți care mă vizitează din cînd in cînd ca să bem cîte un pahar și să vorbim cîte-n lună și-n stele. Cealaltă încăpere e alcovul unde pătrund junele care socotesc - din ce pricini, numai ele știu - că-l am pe vino-ncoace.
Ceasul arată ora opt. Ora opt dimineața. Ar fi bine să-nfulec ceva și să mă-ndrept spre redacție. Să zac pe un scaun și s-aștept ca patronul să aibă mărinimia să mă propulseze ca pe o săgeată pe o traiectorie care să mă ducă spre marea izbîndă publicistică.
Aș! N-are nici un rost să-mi fac visuri. Pentru mine nu mai există nici o speranță. Sînt prea plictisit ca să mai cred în ceea ce mîzgălesc pentru o fițuică nenorocită. Cum spunea Edgar? Nu-i bună de împachetat nici o conservă. Tocmai am hotarît să nu postesc. Tocmai mă îndrept spre bucătărie cu gîndul la o omletă. Tocmai atunci sună telefonul.
Ridic receptorul ca pe o halteră la stilul smuls. La celălalt capăt al firului e necunoscutul. Învăluit în mister și de o politețe rece.
- Domnul An Dray?
- Da.
- Ați fost pe iaht?
- Fost.
- Ce-ați găsit?
- O perlă.
- Cum?
- O perlă. Care-a făcut parte din colierul purtat la gît de Carla Mantega. Îl avea asupra ei și în noaptea cînd a murit.
- Interesant. Altceva?
- Nimic.
Noblețea care mă caracterizează mă îndeamnă să nu zic nici o vorbă despre doamna Stewart și flăcăiașul cu care precis nu admira cum se răsfrînge luna în apele oceanului.
- Ce-aveți de gînd să faceți?
- Cel mai înțelept ar fi să mă duc la poliție și să le spun ce-am găsit.
- Oare? Poliția ar lua vreo măsură? În definitiv, e vorba de fiul celui mai bogat și mai influent om din oraș. Suflarea întreagă e la ordinele lui Cain Stewart.
- Tocmai asta mă face să șovăi. Nu știu ce să fac. O omletă m-ar ajuta să iau o hotărîre.
- Ce?
- M-am gîndit să-mi fac o omletă. Din cînd în cînd mi-e foame.
La celălalt capăt se lasă o tăcere de cîteva clipe.
- Domnul An Dray?
- Da, vă rog!
- Vă puteți face omleta liniștit. Carla Mantega a fost răzbunată.
- Adică?
- Ronald Stewart e mort. Împușcat.
- Cum? N-am înțeles prea bine.
- Ba ați înțeles prea bine: Ronald Stewart a fost împușcat.
- De unde știți?
În glasul omului se simte un început de isterie pe care luptă s-o stăpînească.
- Ronald Stewart n-o să-și mai facă de cap. Nu va mai bea pînă cînd își va pierde mințile și nu va mai agăța fete pe care, dacă nu-i vor ceda,le va amenința, le va bate și chiar le va omorî. Junele a spus adio pentru vecie la petrecerile în care cheflii de teapa lui își făceau mendrele cum vroiau. Cînd cîntărești cu două gloanțe mai mult e greu să-ți mai faci de cap. Și e greu să nu-ți pierzi cumpătul cînd auzi ceea ce-am auzit eu.
- Ce-i aiureala asta? Cine ești de fapt?
- N-are importanță. N-ai să știi niciodată. Dar nu-ți fie teamă de mine. Du-te în garsoniera prietenului tău Harris. Acolo ai să-l găsești pe Ronald. Mai țeapăn ca o scîndură de construcție.
- Tu... l-ai omorît?
La celălalt capăt al firului nu se mai află nimeni.

14

Sînt în garsoniera lui Harris și privesc ca prostit pe cel care a fost Ronald Stewart. N-o să mai dea nici o raită prin oraș gonind ca un bezmetic în multele sale mașini ultimul răcnet. Singurul traseu pe care-l va mai urma va fi cel spre morgă iar de acolo în cripta familiei din cimitirul orașului. Așa cum zace în fotoliu pare să se fi sinucis. Dar dacă și-a tras două gloanțe în cap ar fi trebuit să facă și efortul de a ascunde arma. Fiindcă în încăpere nu e. Deodată, în minte îmi vine imaginea lui Timothy și Edgar și de data asta mi se face

frică. O frică de animal încolțit de un altul mai puternic. Ce să fac? S-ascund cadavrul? Unde? Și mai ales de ce? O clipă mă blestem pentru lipsa de inspirație de a fi venit de unul singur pînă aici. Trebuia să fi anunțat de la început poliția. Dar dacă ar fi fost o farsă? Mi-ar fi fost oare mai moale? La urma urmei, ce-a căutat Ronald Stewart în garsoniera lui Harris? Cum de a reușit să intre? Nu se vede nici o urmă de forțare a ușii. L-o fi ademenit cineva pînă aici? Cine anume? De ce? Evident, misteriosul necunoscut de la telefon. Sau el poate fi doar un martor întîmplător.

Mă duc la baie și-mi pun capul sub robinetul cu apă rece și-i dau drumul să curgă. Nu m-ar mira s-aud cum sfîrîie apa în contact cu țeasta mea înfierbîntată de-atîtea întrebări.

N-am încotro și oricît mi-ar displăcea felul cum acționez dau un telefon la poliție și îi caut pe Timothy și pe Edgar. Sînt în patrulare prin oraș. În cîteva vorbe îl lămuresc pe individul morocănos și plictisit care mi-a răspuns de ce îi caut pe cei doi. Brusc se înviorează. Promite să-i anunțe prin stație pronto. Îmi ia și datele personale și mă avertizează că n-are nici un rost s-o șterg țiindcă sînt mijloace de-a se da de urma mea. Îl liniștesc cu meșteșug. Voi veghea lîngă Ronald pînă la anii de pensie dacă nu există în oraș nici un polițist liber să vină pînă incoace și să vadă cum e aranjat decorul și care sînt personajele. Mîrîie ceva care aduce mai curînd a înjurătură și închide.

Timothy și Edgar își fac apariția în trombă. Ochii le strălucesc de plăcere. Vor fi în continuare în centrul atenției și din partea presei și din partea concetățenilor noștri. Doar le-a încăput pe mînă un caz gras! Fiul unui milionar a fost ucis și cu o rapiditate demnă de invidiat de orice criminalist au și pus mîna pe făptaș. Iar acesta nu poate fi decît al dumneavoastră pentru totdeauna, ziaristul An Dray!

După ce mă percheziționează din cap pînă-n picioare cu o minuție care i-ar face pe profesorii lor de la școala de poliție să le dea entuziasmați cele mai mari note și după ce răscolesc și mai mult garsoniera fără a găsi nimic deosebit, îmi spun să m-așez pe un scaun iar ei încep să-mi pună întrebări pe un ton dur. E, din cîte îmi dau seama, o mostră de interogatoriu în cruciș. Lipsește doar lampa-n ochi.

Timothy: Ce cauți aici?

Eu: Printre lucrurile lui Harris sînt și cîteva obiecte care-mi aparțin. Niște cărți, vreo două dosare cu însemnări personale... V-am mai spus asta. Am venit să le iau. Data trecută cînd ne-am întîlnit n-am reușit.

Edgar: De cînd îl cunoști pe Ronald Stewart?

Eu: Cine nu-l cunoaște... Faptele lui au făcut demult înconjurul orașului.

Timothy: Gura! De cînd îl cunoști?

Nu răspund.

Cei doi se-apropie de scaunul meu. În mîna lui Timothy monedele zornăie amenințător. Oare ce face cu ele cînd doarme? Le pune sub pernă ca să nu i le ia copiii lui și să le vîre în pușculiță?

Eu: Dacă mi se strigă „Gura!" e clar că trebuie să tac. V-aș fi recunoscător să vă hotărîți dacă vreți să vorbesc sau să nu mai scot o vorbă.

Timothy: De cînd îl cunoști?

Eu: Ieri i-am vorbit pentru prima oară.

Edgar: De ce l-ai chemat aici?

Eu: Nu l-am chemat eu. L-am găsit aici.

Timothy: Hai să fie așa... De ce l-ai omorît?

Eu: Cu ce? N-am ținut în viața mea o armă în mînă. V-am mai spus-o doar. Or, rănile pe care le are nu par să fie făcute cu nimic altceva decît cu o armă. N-am competența dumneavoastră, dar asta e impresia mea.

Edgar mă atinge ușurel pe bărbie.

Eu: Dacă știam despre o astfel de mîngîiere, m-aș fi ras de dimineață...

Edgar se repede blestemînd la mine. Mă feresc și cad cu scaunul.

Eu (ridicîndu-mă de jos): Băieți, am inima slabă. Nu vă jucați așa. Mai bine v-ați potoli și m-ați lăsa să spun ce știu. Asta în eventualitatea că vreți să faceți lumină în acest caz. Bătrînului Stewart nu-i trebuie o victimă inventată. El îl vrea cu siguranță pe adevăratul făptaș.

Uneori mintea mea e traversată și de idei bune. Se lasă amîndoi mai moale, iar monedele din mîna lui Timothy execută o mișcare mai lentă, chiar grațioasă.

Timothy: Lasă-l naibii, Edgar! Să-l auzim ce ciripește.

Eu: Am venit, așa cum v-am mai spus, să-mi iau cîteva obiecte care-mi aparțin. Am găsit ușa deschisă. Am intrat fără să am nici o bănuială. Cînd l-am văzut cu țeasta sfărîmată mi-a venit mai întîi să fug. Apoi mi-am învins frica și mi-am zis că trebuie să anunț poliția. M-am gîndit la cei mai buni prieteni pe care îi am în poliție: Timothy și Edgar. Ei trebuiau să fie cei dintîi înștiințați. Cît timp v-am așteptat nu m-am atins de nimic. Am dat doar drumul la robinetul cu apă rece de la baie și mi-am răcorit capul. Cam asta-i povestea mea.

Timothy își ațintește asupra mea privirea lui metalică.

- Cam scurtă poveste.

- Într-adevăr, recunosc eu, dar asta-i situația. De la ea trebuie să vă porniți cercetările.

Edgar se scarpină gînditor în claia lui de păr negru. De-abia acum vede că pumnul meu drept a stat închis tot timpul interogatoriului. Se repede victorios și mi-l desface.

- Ce-i asta?

- Exact ce se vede: o perlă. O perlă falsă. Nu face nici un gologan. Dar îmi amintește de cineva la care am ținut foarte mult. E porte-bonheur-ul meu.

Mint cu o seninătate care îmi provoacă mie însumi neliniște. De cîtăva vreme spun cam multe minciuni și ascund cam multe probe. De pildă, nu știu de ce.dar nu-mi vine deloc să le

spun celor doi de telefoanele necunoscutului și de ceea ce am descoperit pe iaht. Dar dacă le-aș spune, oare m-ar crede?

La plecare promit să trec din nou pe la secția de poliție ca să mai dau o declarație. Patronul are de ce să fie nemulțumit: singurele mele pagini scrise în ultimele zile au fost aceste declarații.

Îi las pe Timothy și pe Edgar să-și frămînte creierii împreună cu toată cohorta de indivizi care se adună ori de cîte ori e omorît un om.

15

Lucrurile au devenit mai limpezi măcar dintr-un punct de vedere: patronul m-a pus pe liber. În cuvinte precise și fără putință de replică m-a anunțat că prezența mea la ziar nu mai poate fi tolerată. Publicația nu-și poate permite să aibă ca angajat un individ care în loc să ancheteze în stînga și-n dreapta, este el însuși subiect de anchetă. Așa că domnule An Dray, fii mata așa drăguț și treci pe la casierie să-ți iei banii care ți se mai cuvin și-apoi ia-ți tălpășița încotro vezi cu ochii.

La urma urmei nici nu sînt mai amărît decît eram pînă acum. De cînd a murit bietul Harris nu mai am nici un rost în biroul ăsta sărăcăcios. Îmi lipsește verva dezlănțuită a lui Nick. Nimic nu mă amuză mai mult decît ce i se întîmpla în materie de femei și la ce tertipuri apela ca să le cucerească. Culmea e că multe dintre ele nici nu erau inventii.

Încotro s-o apuc? De la un chioșc de ziare cumpăr jurnalele de seară. Cu ele sub braț intru din nou în barul lui Joe unde e animația obișnuită pentru această oră. Joe vrea să lege o conversație dar îl rog cu delicatețe să mă lase singur într-un separeu ca să mănînc o gustare caldă și să beau o bere. După ce-mi aduce pe o tavă ce i-am cerut se retrage fără să rostească o vorbă.

Ziariștii au înnebunit. De multă vreme n-au mai apucat subiecte atît de grase. Un gazetar omorît în drum spre redacție, o balerină moartă în condiții suspecte, împușcarea a doi huligani pe motociclete și pe deasupra și uciderea lui Ronald Stewart. Au de ce să crească tirajele!

În barul lui Joe se aude o chitară melancolică. Dar eu sînt atent la ce susțin ziariștii în articolele lor. Supozițiile sînt de-a dreptul trăsnite. Dar toți remarcă legătura dintre asasinate. E vorbă de unul și același caz. Un caz al naibii de complicat și de neobișnuit. Un caz pe măsura unui oraș plin de trufie ca al nostru. Despre Anul Bucuriei se vorbește în troacăt, ca despre un eveniment oarecare. De aceea descopăr cu surpriză în **Steaua dimineții**, cel mai puternic ziar din Pentonville, o declarație a lui Cain Stewart formulată în termeni lipsiți de echivoc: „Asupra orașului nostru s-au abătut evenimente tragice. În aceste zile și-au pierdut viața un ziarist, o dansatoare de cabaret, doi tineri care ar fi putut, cu ajutorul nostru, să devină niște cetățeni de nădejde. Toți patru au fost omorîți. Eu însumi am suferit o grea pierdere. Unicul, iubitul meu fiu Ronald a fost împușcat. Din ce motive – nu știu. E fapta vreunui dement sau a unui dornic de parvenire. E mîrșăvia pusă la cale de vreun rival politic. A unui afacerist veros. Poliția acționează cu mult calm și profesionalism și cu siguranță va descoperi pînă la urmă pe făptaș sau pe făptași și pe eventualii complici. Durerea mea, a rudelor îndoliate, durerea oricărui cetățean cinstit nu poate fi exprimată în cuvinte. Dar eu, avînd mari responsabilități în viața acestui oraș nu pot să accept ca să stăm cu brațele încrucișate pînă cînd vinovații își vor primi binemeritata pedeapsă. Sîntem urmașii unor oameni energici. Înaintașii noștri au construit cu truda brațelor și cu agerimea minții lor un oraș unde au visat ca noi să cunoaștem numai fericirea. Iată, în acest an se împlinesc 50 de ani de cînd au fost puse temeliile Pentonville-ului. Nu trebuie să ne lăsăm covîrșiți de durere. Ea este reală și nu va putea fi smulsă niciodată din inimile noastre. Dar ar fi o pată rușinoasă pe care am arunca-o pe amintirea înaintașilor dacă am rămîne în expectativă. Trebuie să ne îngrijim în continuare de bunul mers al vieții din oraș. Uzinele trebuie să lucreze, serviciile trebuie să funcționeze mai bine. Dușmanii noștri de-abia ne-așteaptă năruirea și-și freacă mîinile de bucurie ori de cîte ori asupra noastră se abat necazurile. Să nu le acordăm satisfacție! Fiecare la locul său, indiferent de importanța lui, să-și facă datoria conștiincios și cu vrednicie. Numai așa ne vom ridica la înălțimea celor care ne-au premers. Numai așa îi vom cinsti cum se cuvine".

Emoționante cuvinte. Cineva își pierde fiul și totuși are destule resurse pentru a face un apel la strîngerea rîndurilor în vederea bunului mers al vieții în oraș. Uzinele să producă mai mult și mai bine, serviciile să funcționeze ireproșabil. Orice defecțiune pe circuit ar atrage după sine pagube. Adică mai puțini bani în teșchereaua bătrînului Cain Stewart. Emoționant, bătrînul. Aproape ca-mi dau lacrimile.

16

Nici nu știu cum ajung din nou în garsoniera lui Harris.

Fiindcă stînd în barul lui Joe într-o dispoziție melancolică provocată de chitara care cînta în surdină, mi-am adus fulgerător aminte de un lucru petrecut în urmă cu ani. Într-o perioadă cumplită pentru Harris, aceea cînd s-a lăsat de fumat.

A fost o perioadă cînd nu te mai puteai înțelege cu el. Era mereu nervos dar știa că n-are încotro: medicii îi spuseseră că-dă în primire înainte de termen dacă nu renunță la țigări

sau măcar s-o lase mai piano cu ele.
N-a putut să scape dintr-o dată, așa cum procedează cei cu o voință puternică. A redus treptat din cele 50 de țigări pe care le fuma zilnic. La un moment dat nu mai fuma decît o țigară sau două pe zi, împrumutate de la colegi. Atunci mă rugase ceva: să-i pun într-o ascunzătoare din garsonieră un pachet de țigări de care să n-aibă știre. Cînd disputele noastre ajungeau la paroxism și nu mai rezista să nu fumeze, îmi cerea o țigară ca să se mai liniștească. După ce trăgea cu sete cîteva fumuri îl vedeam cum devine alt om. Îi făcea bine să știe că în casa lui există un pachet de țigări de care poate oricînd profita. Deși, pentru asta, avea nevoie de ajutorul meu.
Ascunzătoarea îi era la îndemînă însă n-a descoperit-o niciodată. Sub pervazul ferestrei am găsit o scobitură nu prea adîncă dar în care un pachet de țigări stătea la adăpost de orice ochi indiscret și nu era atacat nici de ploi și nici de soare deoarece îl puneam într-o pungă de plastic și-l agățam într-un cui.
Atunci cînd Harris a renunțat cu totul la țigări mi-a cerut să-i spun unde-i ascunzătoarea. Cînd a aflat a izbucnit în rîs și mi-a mărturisit că deseori, noaptea, cînd pentru a face rost de o țigară ar fi trebuit să iasă în stradă, a încercat zadarnic să dea de ea. I se părea nemaipomenit de ingenioasă. Mie mi se părea doar extrem de funcțională. De atunci a trecut destulă vreme și de aceea am uitat de existența ei. Iar cînd mi-am adus aminte, m-am și repezit într-un suflet să controlez dacă nu cumva cei care răscoliseră garsoniera lui Harris ar fi trebuit s-arunce o privire și-n ungherul acela. Din moment ce căutau ceva ce poate fi ascuns și într-un tub de pastă, nu văd de ce prietenul meu nu l-ar fi pus în cel mai sigur loc din garsoniera.
Deschid fereastra și n-aș vrea să fiu înțeles greșit dar mă simt cuprins de o vagă tulburare. Nu din pricina înălțimii. Mă aplec peste pervaz și încep să bîjbîi cu mîna. Dau de ascunzătoare. Victorie! Punga de plastic e acolo iar în ea se simte un obiect mic și rotund. O desprind cu grijă din cui, ca nu cumva să cadă în capul vreunui trecător, și apoi, ajuns în mijlocul camerei, o desfac. Înăuntru este un tub metalic. Ce-ar putea să ascundă un tub metalic atît de mic? Ce-ar putea fi atît de prețios în el încît să justifice asasinarea lui Harris?
Deșurubez capacul tubului și-i vărs conținutul pe masă. Un mic sul înfășurat într-o hîrtie albă. Desfac și hîrtia și în fața mea apare un clișeu fotografic: negativul.
Încep să-l cercetez cu luare aminte. Înfățișează, din cîte îmi dau seama, două personaje: doi bărbați. Dar cine ar putea fi? Și de ce prezența lor unul lîngă altul ar avea vreo importanță?
N-am încotro și ies rapid din garsoniera lui Harris și literalmente țîșnesc cu maximum de

viteză spre redacție. Fac în așa fel încît să nu mă-ncurc în drumul patronului și intru în laboratorul fotografic. Acolo îl rog pe un coleg fotoreporter – pardon, un fost coleg – să-mi facă fotografii după clișeu.
Dar cînd am în mînă un teanc încă nu de ajuns de uscate nu mă simt deloc mai lămurit. În poze sînt într-adevăr doi bărbați care stau cît se poate de pașnic de vorbă. Dar nu pot să înțeleg nici în ruptul capului pentru ce i-a trebuit lui Harris să-i fotografieze. Fiindcă unul este Cain Stewart. Mîndru, puternic, cu coama sa leonină căruntă și expresiile energice ale chipului tăiat parcă într-un granit cît se poate de dur. Iar celălalt... Incredibil, dar celălalt e vagabondul.
Ce legătură poate să fie între cel mai puternic magnat din împrejurimi și cel mai umil dintre cei mai umili locuitori din Pentonville? Aceeași planetă însă alți oameni!
Hotărît lucru, plin de surprize a mai fost Harris! Dar dacă totuși fotografia are o semnificație care mie îmi scapă? Se prea poate să fie așa. Mai mult ca sigur. Dar care-o fi?
Arunc din nou o privire mai atentă la fotografii. Cain Stewart este îmbrăcat într-un costum alb cu o croială de mare clasă. Vagabondul e în obișnuitul său frac în zdrențe. Cain arată contrariat, cum nu l-am văzut niciodată în fotografiile care apar cu duiumul. Iar pe chipul vagabondului se citește ceva care iarăși n-am mai văzut pe fața lui. Ceva ce aduce a rînjet batjocoritor.

Unde s-ar fi putut întîlni cei doi? Şi de ce? Numai din întîmplare? Locul nu-l pot identifica. E o stradă pe care n-o cunosc. Sau poate o cunosc dar detaliile din preajma celor doi nu m-ajută s-o dibuiesc. S-ar părea să fie Coventry Street, dar nu-s sigur.
De jos, prin fereastra deschisă a fostului meu birou se aude binecunoscuta tînguire: „doare capu', doare capu'!" Şovăiala mea durează mai puţin decît viaţa unui fluture într-un plisc de vrabie. Apoi mă reped ca un nebun pe coridor şi pe scări în stradă. Nu m-ar mira să se audă şi bangul sonic la o asemenea iuţeală. Femeia de serviciu cu care dau nas în nas se poate întoarce liniştită acasă. În goana mea am ridicat tot praful.

17

E un dialog între nebuni. Noroc că nu ne-aude nimeni. Nici unul dintre cei care trec pe lîngă noi nu ne acordă prea mare atenţie.
- Tot mai doare capul?
- Doare, doare...
- Nu vrei să-ţi dau o pastilă? Îţi ia durerea cu mîna.
- Nu vrei, nu vrei.
- De ce nu te duci la doctor?
- Fost, fost...
- Şi?
- Doare capu, doare capu...
- Poate n-ai fost la cine trebuie. De unde eşti de fapt?
- Nu ştii, nu ştii...
- Dar cum te cheamă ştii?
- Uitat, uitat...
Pe chipul vagabondului trece o lumină blîndă. Pentru prima oară rosteşte mai multe cuvinte.
- Nume frumos. Tare frumos. Mama striga şi veneam din grădină în casă. Grădina mare. Frumoasă. Casă mare. Frumoasă. Eu îmbrăcat frumos. Ca şi-acum. Place fracul meu?
- E formidabil.
Simt cum încep să-mi pierd răbdarea. Vagabondul nu mai ştie de el însuşi de multă vreme. Probabil au încercat prin spitale să-l readucă la realitate. Zadarnic. O ţine pe-a lui şi pace. Doar ca să m-aflu în treabă îi arăt fotografiile în care e alături de Cain Stewart. Aproape urlă de fericire. Îi vine să se tăvălească pe jos. Nici nu mi-aş fi putut închipui că-i voi face o asemenea bucurie.
- Io sînt, io sînt. Tii! Grozav mi-s! Dau nasture de metal pentru una.
- Nu-s de vînzare. Dar dacă îmi răspunzi la întrebări le capeţi pe toate. Cine e lîngă tine? Se posomorăşte.
- Un om.
- Sigur, un om. Un bărbat mai în vîrstă. Ştii cum îl cheamă?
- Nu ştii, nu ştii...
- Dar cum de te-ai fotografiat lîngă el?
- Nu ţii minte, nu ţii minte...
- De Cain Stewart ai auzit?
- N-auzit, n-auzit...
- Dar bine, e cel mai bogat om din oraşul ăsta. E omul cu care stai de vorbă în fotografie.
Se uită la mine neîncrezător şi în acelaşi timp se înfioară de plăcere.
- Măiculiţă mamă! Nu minţi?
- Nu mint. De ce-ai stat de vorbă cu el?
Se uită la mine cu o privire lipsită de înţelegere.
- Nu ţii minte, nu ţii minte...
- Atunci cum de v-aţi fotografiat împreună?
Ochii îi sînt tot mai goi. Începe să-şi legene tolba uriaşă pe care o ţine pe umărul stîng. Nu mai suport şi-l înşfac de zdrenţe.
- Răspunde odată! Ce-aţi vorbit?
Am ridicat glasul cam tare. Cîţiva trecători se uită la mine cu mult reproş. Vagabondul începe să scincească.
- N-am făcut nimic, dom' şef. N-am furat. N-am omorît. Doare capu, doare capu...
Dar dacă la urma urmei are dreptate? Dau drumul ruşinat la reverele fracului care mă mir că nu s-au rupt cînd am tras de ele. Vagabondul o ia la fugă. Se întoarce de cîteva ori ca să vadă dacă nu-l urmăresc. De lîngă mine cineva îmi zice cu dispreţ:
- Ce-ai cu el, dom'le? Nu vezi ce amărît e? Îl mai chinuieşti şi 'mneata...

18

Numai în disperare de cauză procedează cineva ca mine în clipa asta.
Sînt în faţa proprietăţii lui Cain Stewart din Mayfair şi am nebunia de a cere să stau de vorbă nici mai mult, nici mai puţin decît cu marele om de afaceri. Numai şi numai cu el. Cele două gorile se uită la mine ca la un căzut din lună. Ce zic din lună, din cel mai îndepărtat astru cunoscut de mintea omenească. Şi totuşi, nu-şi pierd cîtuşi de puţin din prestanţa şi politeţea pe care protocolul bine strunit al casei le cere să le arboreze indiferent dacă în faţa lor se află regele petrolului sau un amărît de gazetar fără slujbă ca mine.
- Aveţi fixată o întîlnire cu domnul Cain Stewart? mă întreabă cel cu părul de un blond spălăcit. S-ar putea ca noi să nu fi fost informaţi. Pe agenda de întîlniri a domnului Stewart nu figurează numele An Dray.
- N-am fixată nici o întîlnire. Dar trebuie să-l văd urgent. E în interesul domniei sale.
- Nici nu mă-ndoiesc, zice de data asta ursul brun pe un ton aproape şăgalnic. Dar mi-e teamă că în momentul de faţă e ocupat. Extrem de ocupat.
Desface braţele care acoperă brusc orizontul şi dă din umeri a neputinţă.
- Atunci cînd l-aş putea vedea? nu mă dau eu bătut.
- Daţi-i un telefon la birou. Biroul domnului Cain Stewart e pe Bond Street. Telefonul de-a-

colo figurează în carte. Secretara o să vă fixeze o întîlnire.
- Eu nu vreau să mă întîlnesc cu nici o secretară. Eu vreau să vorbesc cu domnul Cain Stewart.
Blondul spălăcit are o încercare de-a răbufni însă se stăpîneşte admirabil. Vorbeşte rar, ca să-şi alunge mînia. Îmi explică de parcă aş fi debil mintal.
- Nu e vorba să vă întîlniţi cu secretara. Ea o să vă fixeze o întîlnire cu domnul Stewart. Pricepeţi odată, acum nu vă poate primi. Doar ştiţi, nu se poate să nu ştiţi, fiul său a fost ucis. Ar trebui s-aveţi înţelegere şi să-i respectaţi durerea fără a-l deranja cu probleme mărunte.
Toţi trei ne uităm la o frunză de arţar care se învîrteşte prin aer ca elicea unui elicopter.
- Dacă aştept să mi se fixeze o întîlnire cînd credeţi că mă va putea primi?
- Ştiu eu? Într-o lună, două... Asta numai dacă aveţi noroc. Domnul Cain Stewart e foarte ocupat. Dar asta parcă v-am mai spus-o.
- E-adevărat. Însă întîlnirea pe care o solicit este în interesul său. Şi eu parc-am mai spus asta.
Cei doi nu se mai pot abţine şi izbucnesc în rîs.
- Ce zici, Tom? Aşa că-i bună?
- Individul are haz, afirmă Tom ţinîndu-se cu mîinile de burtă ca să nu-i plesnească de atîta voioşie. Mult haz, James. De ce nu scrie pentru revistele de umor? Ar face gologani buni.
- N-o fi ştiind ce zace în el. Să-i dăm noi o scrisoare de recomandare.
Veselia lor mă calcă pe nervi. Le întind un plic cam boţit. În el se află cartea mea de vizită şi una din fotografiile în care multimilionarul e alături de vagabond.
- Ce-i asta? întreabă Tom fără nici o curiozitate. A sosit poşta?
- Vă rog să faceţi în aşa fel încît plicul ăsta s-ajungă la domnul Cain Stewart. Dacă îl interesează conţinutul lui va face în aşa fel încît să mă primească şi să stea de vorbă cu mine. Dacă nu, să zicem c-am pierdut toţi trei vremea de pomană. N-ar fi pentru prima oară. N-ar fi pentru ultima oară.
Tom şi James se uită unul la altul. Al doilea îmi ia plicul. Il cîntăreşte în palma lui care-ar acoperi ca pe o nucă şi o minge de rugby. S-ar putea săpa cu ea şanţuri.
- Nu cumva să fie vorba de vreun şantaj c-ai dat de dracu, mă pune el în gardă. Nu te mai scoate nimeni teafăr din mîinile mele.
S-a dus naibii eticheta. Manierele alese. Vorbele căptuşite cu vată.
- Fiţi fără grijă. Mie-mi place şantanul nu şantajul.
Nu gustă gluma. N-o gust nici eu. E cam proastă. Vîr mîna în buzunar ca şi cum aş vrea să-i dau un bacşiş gras pentru bunăvoinţa pe care o are faţă de persoana mea. Dar o scot la iuţeală. Fiecare dintre ei cîştigă pe zi mai mult decît cîştig eu într-o lună.

James încalecă pe una din cele două motociclete cu ataş de lîngă poartă şi o porneşte fără zgomot pe aleea care se pierde în zare. Drum bun! îi zic în gînd şi mă întorc la maşina mea pe al cărei acoperiş încins s-ar putea prăji seminţe. Tom se dezinteresează total de mine, se trage la umbra unui copac aflat aproape de intrare şi începe să-şi lustruiască preocupat pantofii cu un pluş scos din buzunar. Are ochi buni din moment ce vede vreo pată acolo unde eu mi-aş putea aranja mustaţa dacă aş avea-o. A fi la umbră nu e o idee rea şi dînd în marşarier descopăr mai încolo un pom cu o coroană bogată sub care opresc şi sting motorul. Ca să-mi mai omor timpul, mi-l închipui pe James cum ajunge la treptele unde îl întîmpină valetul cu păr argintiu, cum acesta îi ia plicul din mînă şi-i spune s-aştepte, apoi cum valetul străbate lungi coridoare pînă cînd dă de secretar şi-i înmînează plicul iar acesta, după ce-l pune pe o tavă de argint sau poate chiar suflată în aur bate cu sfială la o uşă capitonată dincolo de care îşi ascunde plictiseala marele om, mi-l imaginez pe acesta cum se încruntă şi ia cu vădit dezgust plicul din hîrtie ordinară şi şifonat (dacă nu cumva între timp a fost călcat şi dezinfectat într-o etuvă), îl deschide şi aruncă o privire distrată pe cartea mea de vizită şi o privire mai interesată la fotografie, după care îi spune secretarului să-i zică valetului să-i comunice lui James să mă lase să intru...
Grilajul din faţa proprietăţii se dă în lături acţionat de comanda electrică. James e încă în şaua motocicletei. Tom îmi face semn să iau loc în ataş. Amîndoi se uită la mine cu mai mult respect din moment ce am fost primit atît de rapid de magnatul inaccesibil marelui public.
Şi-acum stau în faţa lui şi să fiu al naibii dacă nu mă-ncearcă o oarece stînjeneală. Nu prea mare. Atîta cîtă e nevoie pentru a-mi ţine în stare de alarmă celulele cenuşii. Bruma pe care o mai am la vîrsta asta.
Poartă un halat de casă larg, vişiniu, iar la gît o eşarfă dintr-un material moale. Cu toate că de afară, din pricina copacilor din parc, n-ar pătrunde mai deloc lumina şi căldura, obloanele sînt trase iar în încăpere e aprins un candelabru a cărui mulţime de becuri am s-o număr atunci cînd voi avea un răgaz. Nicăieri nici o urmă de doliu. Nici pe chipul domnului Cain, nici în ambianţa în care ne aflăm.
- Domnule An Dray, vă stau la dispoziţie saizeci de secunde, îmi zice el fără să-mi răspundă la salut şi-şi scoate de la mînă ceasul brăţară, bineînţeles de aur şi mai mult ca sigur de o mare exactitate. Ce doriţi să demonstraţi cu fotografia pe care mi-aţi trimis-o? E o încercare de şantaj? Nu înţeleg absolut nimic.
- Vă mulţumesc că m-aţi primit. Daţi-mi voie ca mai întîi să vă prezint condoleanţele mele. Eu sînt cel care l-am descoperit pe fiul dumneavoastră.

- A, da, îmi amintesc... doreşti probabil bani...
Glasul lui sună dispreţuitor. Întinde mîna ca s-apese pe butonul soneriei şi să-şi cheme secretarul. Adică: fii te rog atît de amabil şi dă-i domnului An Dray suma de... cam la cît vă evaluaţi osteneala, domnule ziarist? o sumă cu patru zerouri la coadă v-ar mulţumi?
Îi fac un semn înainte de-a apuca să cheme pe cineva. Rămîne cu mîna în aer şi încruntă din sprîncene.
- M-aţi înţeles greşit, domnule Stewart. Complet greşit. N-am venit să vă storc de bani. N-am nevoie nici de recompense şi nici nu vreau să vă şantajez. Am venit la dumneavoastră pentru a mă ajuta să lămuresc un caz. Nu ştiu dacă sînteţi la curent dar prietenul meu, ziaristul Nick Harris, a fost impuşcat sub ochii mei, în stradă.
- A, da... parc-am citit ceva...
E de mirare că-şi mai aduce aminte de asasinarea unui pîrlit de ziarist.
- Înainte de-a fi ucis mi-a dat un telefon prin care m-anunţa c-a picat pe-un pont grozav. N-a mai apucat să-mi spună mai multe. A fost omorît. În garsoniera lui am găsit de curînd, intr-o ascunzătoare de care nu ştiam decît noi doi, un negativ. Am făcut după el fotografii. Una dintre ele se află pe biroul dumneavoastră. Vreau să văd dacă între moartea lui şi acest clişeu nu-i cumva vreo legătură.
- E uimitor de interesant ce spuneţi, zice el apatic.
Apasă pe butonul soneriei. Uşa se deschide fără a face mai mult zgomot decît cel al unei frunze cînd atinge pămîntul. În prag apare secretarul. Un tinerel cu ochi speriaţi, ca şi cum s-ar teme în fiecare clipă să nu greşească executarea ordinelor.
-Ce beţi, domnule An Dray? Ar merge un coniac? Un coniac bun şi vechi? Eu aş avea chef să beau unul.
- Voia dumneavoastră.
Secretarul dispare. Cain Stewart uită pentru cîteva clipe de prezenţa mea. Alege nişte file din dosarele împrăştiate in faţa lui, pe o masă ale cărei picioare ar putea sprijini şi un elefant. Eu am timp să privesc mai pe îndelete uriaşa încăpere. Multe tablouri semnate de nume celebre, covoare de preţ – numai vînzînd unul dintre ele aş trăi regeşte un an –, statuete de bronz şi de fildeş risipite capricios pe parchetul pe care orice patinator fără frică s-ar simţi mai în largul lui decît pe gheaţa artificială. Încep să număr din două în două, ca să-mi ia mai puţin timp, becurile candelabrului care mă mir că nu smulge tavanul sub greutatea lui dar mă las păgubaş fiindcă n-ajung decît la douăzeci şi secretarul reapare. E însoţit de valetul care împinge un gheridon. Pe el se află două boluri frumoase de cristal, o sticlă cu o etichetă necunoscută mie şi sofisticat desenată şi înăuntru cu un lichid auriu ce pare a fi strîns în el soarele multor zile frumoase şi două pahare înalte alături de o sticlă de apă minerală. Valetul execută cu gesturi elegante ceremonialul umplerii paharelor, într-o tăcere deplină care-ar face să se-audă şi cum îşi sapă o cîrtiţă galeriile în parcul domnului Cain, dacă i-ar fi permis vreunei fiinţe să-i răscolească sacrul pămînt.
Secretarul şi valetul dispar. Moliciunea cu care se mişcă mă face să moţăi.
Cain Stewart iese de după terenul de fotbal unde a stat pînă acum şi se apropie de gheridon. Ia un bol şi mă invită să-i urmez exemplul. După care soarbe încetişor, ca şi cum n-ar vrea să piardă nimic din aroma binefăcătoare.
- Delicios! Orice cunoscător s-ar da în vînt să-l aibă.
Încuviinţez din cap iar în sinea mea îmi spun că in astfel de boluri orice poşircă ţi s-ar părea ambrozie.
- Foarte ciudat, îmi spune Cain Stewart aşezîndu-se din nou în spatele biroului şi punînd cu grijă lîngă el băutura densă şi parfumată. Nu ştiu ce-i cu mine. Ţi-am spus că-ţi acord doar un minut şi deja a trecut aproape un sfert de oră.
- Într-adevăr. Şi n-am înaintat deloc în ceea ce priveşte problema pentru care am venit aici.
Se uită la mine ca şi cum m-ar vedea pentru prima oară.
- Pentru ce-ai venit?
- Pentru fotografie. Cum de e posibil ca omul cel mai bogat din Pentonville să stea la taclale cu ultimul vagabond?
Izbucneşte fără să se mai poată stăpîni.
- Fotografii ăştia! N-au altă treabă decît să vîneze orice personaj celebru. Oriunde s-ar afla. Pe stradă, la teatru, în localuri. Actori şi actriţe, oameni de afaceri, scriitori sau pictori, toţi sînt pentru ei o apă şi-un pămînt. Cum îi zăresc, chiar dacă se scobesc în nas, ţac!, apasă pe butoanele aparatelor de fotografiat şi cred c-au tras lozul cel mare. Gazetele de scandal nu trăiesc decît din indiscreţia şi mîrşăvia unor astfel de indivizi care n-au pic de probitate profesională şi de conştiinţă şi-şi arogă dreptul de-a cîştiga un ban vînzînd porcăriile lor pe care unii mai au pretenţia să le numească şi artistice. De unde, pentru numele lui Dumnezeu, să ştiu cine e individul ăsta zdrenţăros şi ce-aş fi putut vorbi cu el? Nu vezi că-i absurd?
- Lui Nick Harris nu i s-a părut a fi absurd. Şi nici celui care l-a curăţat. Enigma se află în fotografia asta.
- Sigur?
- Mie-n sută.
Pe naiba! Mint de se formează gheaţă la mal în paharele cu apă minerală. Dar o fac şi eu pe mintosul. Poate cade ceva şi-n plasa mea dacă sînt încăpăţînat şi torn baliverne. Privirea sus! Fruntea-nainte! Impecabil!
- Aiureli, zice cu glas obosit Cain Stewart. Nu ştiu ce mă împiedică să-mi chem oamenii ca

să te conducă la maşină. Ai venit cu maşina, nu?
- Da.
- Scuză-mă o clipă.
Dispare pentru un minut sau două, timp suficient pentru a admira frumosul nud al unei fete care plonjează în mare de pe o stîncă. Poate aşa a plonjat şi Carla Mantega. Poate era plictisită de viaţa ei de la cabaret, de bărbaţii care îi cădeau la picioare seara şi o părăseau dimineaţa, de băuturile tari şi de sărăcia din care nu se putea smulge. Iar eu încerc să văd în moartea ei amestecul nu ştiu cărui asasin feroce.
Îmi aduc aminte de becurile din candelabru. Douăzeci şi doi, douăzeci şi patru, douăzeci şi şase...
Cain Stewart revine într-o dispoziţie mai bună.
- Încă un pahar?
- Nu, mulţumesc. Aici e foarte plăcut. E aer condiţionat. În clipa în care o să ies în arşiţa de-afară o să mi se urce precis la cap. Am să mai beau totuşi un pahar cu apă minerală.
- Serveşte-te! Eu am să-mi mai torn puţin coniac.
Se aşază din nou pe scaunul lui care seamănă cu tronul unui rege. De altfel, pentru o bucăţică din această planetă el este un rege. Orice dorinţă a lui devine imediat o necesitate stringentă. Orice poruncă a lui se execută fără cricnire.
Ia din nou în mînă fotografia pe care i-am adus-o. Se uită la ea cu mare atenţie.
- Cine zici că-i individul?
- Un vagabond. Cel mai pitoresc vagabond din oraş. Trece pe străzi şi se vaită: „Doare capu, doare capu"... Trăieşte din mila unuia şi-a altuia.
- Ar trebui să-l ia la vreun azil. Sau la vreun spital. Sau la poliţie.
- Nu face nici un rău. Nici măcar nu cerşeşte. Oamenii îi dau bani din propria lor iniţiativă. Iar de la spital şi de la azil a fugit. Nu-i place acolo.
- Cum adică nu-i place acolo?
Cain Stewart este în clipa asta un monument de uimire.
- Cum adică, e lăsat să circule nestingherit pe străzi un om în zdrenţe, un parazit care nu munceşte şi n-aduce nici un folos colectivităţii noastre? Am să intervin imediat ca să fie alungat. E o ruşine pentru noi.
- Aveţi dreptate. Dar mai înainte ar trebui alungaţi alţii. Cei care jefuiesc pe bătrîni şi pe femei, cei care cîştigă averi fabuloase într-o singură noapte la jocurile de noroc practicate în mod deşănţat în Pentonville sau pe cei care vînd droguri unor oameni prea slabi pentru a lupta cu o existenţă aspră şi-şi caută refugiul în paradise artificiale.
Monumentul de uimire a mai crescut cu cîţiva centimetri.
- Se petrec în oraşul nostru astfel de lucruri? Iar eu, care îi sînt ca un părinte, nu sînt informat?
Sare deodată în mijlocul camerei şi începe să se plimbe agitat pe spaţiul unuia din covoarele cele mai mici. La tîmpla stîngă i s-a umflat o venă gata-gata să plesnească. Îşi frămîntă mîinile şi-şi desface eşarfa de la gît, de parcă n-ar mai avea destul aer.
- Îmi pare rău că toçmai eu trebuie să vi le-aduc la cunoştinţă. Însă gazetele scriu zilnic despre ele.
- Nu citesc gazetele. N-am timp. Doar tăieturile pe care mi le selectează colaboratorii mei. Dar o să iau măsuri. N-am să mai îngădui ca în Pentonville, tocmai în Anul Bucuriei, să mai fie astfel de fărădelegi. De fapt, voi face în aşa fel ca de-acum înainte să nu mai fie niciodata.
Secretarul îşi face neauzit apariţia în cameră. Cu un semn discret îi arată lui Cain Stewart ceasul. Învolburarea bătrînului se risipeşte ca prin farmec.
- Iartă-mă, dragul meu... cum îţi spune... An Dray. Sînt aşteptat. Am o întîlnire importantă. Suspină din adîncul inimii.
- Ceva în legătură cu funeraliile fiului meu. Dar aş vrea să mai discutăm. Mi-ar face mare plăcere. Eşti un om îndrăzneţ şi cunoşti bine viaţa. Îmi plac astfel de oameni. Vei fi totdeauna binevenit în casa asta. Am să dau instrucţiuni personalului meu ca să fii primit oricînd doreşti. Acum însă la revedere. Sînt într-o întîrziere groaznică. Iar timpul mi-este drămuit minut cu minut.
Iese cu paşi mari din încăpere şi mă lasă ca pe un caraghios în fotoliul din care n-am avut nici cînd să mă ridic. Secretarul stă la mine şi-aşteaptă într-o poziţie respectuoasă. Nu reacţionez în nici un fel. Atunci îşi face de lucru la gheridon. Parcă ar avea darul ca oriunde ar călca să anuleze gravitaţia. Nu i se-aud deloc paşii. Mai beau o înghiţitură de apă minerală, mai arunc o privire în încăperea în care am asistat la desfăşurarea unui spectacol senzaţional, mai număr patru becuri de la candelabru, realizez c-am ajuns cam la jumătate cu numărătoarea, mă ridic şi ies la rîndul meu. N-am aflat nimic. Nu s-a întîmplat nimic. Ne iertaţi, domnule An Dray. Noi sîntem în doliu.

19

A rămas în urmă Mayfair cu vilele lui elegante, cu piscinele lui în aer liber şi cu droaia de bogătani care întorc bănetul cu lopata. Oldsmobil-ul meu înghite kilometru după kilometru dintr-o şosea pustiită de soarele amiezii. Frige-al naibii, cu toate c-am lăsat geamurile în jos. Mai bine aş scoate şi parbrizul. Pînă la ţărmul oceanului spre care gonesc am toate şansele să mă rumenesc şi să devin crocant. Mare pişicher bătrînul Stewart! M-a lăsat mai în ceaţă decît eram înainte de a-i vizita bîrlogul. Acum nu mă mai mir cum de-a făcut o asemenea avere. Dacă pe toţi i-a sucit ca şi pe

mine nu pot decit să-i admir talentul de actor. În aparență a trăncănit vrute și nevrute, dar de fapt, a țesut în jurul meu o plasă de vorbe din care să nu pricep nimic. Iar după ce și-a rostit tirada a dispărut de pe scenă fără a mai aștepta aplauzele pe care le-ar fi meritat cu prisosință.

N-am putut stabili nici o legătură între el și vagabond. Nici unul dintre ei nu mi-a zis ceva demn de reținut. Unul a vorbit prea mult, celălalt prea puțin. Legea compensației în lingvistică. Există un singur stoc de cuvinte. Dacă unul ia mai mult din el, altul e obligat să se mulțumească și cu mai puțin.

Dar nu cumva lui Harris doar i s-a năzărit c-a prins pontul cel mare? N-aș crede: vulpoiul meu prieten, de o lene proverbială, n-ar fi depus nici un efort pentru o fotografie lipsită de valoare. Precis există o explicație, însă în creierul meu tumefiat de căldură și toropit de stropul de coniac, marca nu știu care, e imposibil să se prezinte în haine de gală vreo idee mai acătării.

Dau drumul la radio. Ultimele știri. Un tren a deraiat in apropierea unei localități de care n-am mai auzit, cîțiva gangsteri au atacat o bancă într-un oraș in care ziua cînd nu-e jefuită o bancă rămîne ca amintire peste generații, cîțiva derbedei au violat o minoră. Iar la noi, în Pentonville, Anul Bucuriei continuă. Chiar dacă poliția s-a împotmolit ca într-o mlaștină in cercetările ei privind moartea lui Nick Harris, a Carlei Mantega, a lui Ronald Stewart și a celor doi motocicliști. Dar dacă nimeni nu e interesat să-i descopere pe făptași?

Întrebarea mea nu-l tulbură cituși de puțin pe crainicul care anunță cu glas voios prima audiție a unui cîntec ce-i aparține celui mai celebru compozitor din orașul nostru. L-am văzut de cîteva ori: deșirat și slab, cu părul de la ceafă lung pînă la umeri deși pe țeastă e mai neted ca o minge de fotbal. Idolul puștanilor de azi. Îi obișnuiește de mici să suporte cu stoicism cele mai bizare zgomote care s-ar putea produce pe planeta noastră. Cu tot ce face timpanul să vibreze ca și cum i s-ar dori să capete o altă funcție decît cea pentru care s-a calificat în atîtea sute de mii de ani.

După primele acorduri care seamănă cu scrîșnetul pe care-l face un ferăstrău de taiat lemne cînd dă într-un trunchi de un cui închid aparatul. Se mai aude doar cum mașina mea continuă să-și croiască drum prin asfaltul topit al șoselei. Deodată deslușesc un țăcănit care parcă n-ar trebui să se-audă. Se pregătește o pană de motor și la primul refugiu opresc sub un copac. Însă zgomotul se-aude în continuare. Un țăcănit regulat. Un țăcănit ca al mecanismului de ceasornic. Mai am doar o clipă de șovăială. Într-un sprint care-ar lăsa visător și pe campionul mondial al probei o zbughesc din mașină și m-arunc la vreo sută de metri de ea. Oricine m-ar zări și-ar zice c-am scăpat de la balamuc. Noroc că nu mă vede careva. Norocul lui, vreau să zic. Fiindcă oricine mi s-ar afla în preajmă n-ar apuca să se mire prea tare și mai ales să mai și povestească și altora ce-a văzut. O explozie puternică zguduie pămîntul. Iar mașina a cărei ultimă rată de asigurare n-am plătit-o se transformă într-un zglobiu foc de tabără în jurul căruia, din fericire, nu dănțuie nimeni.

20

Am o altă dilemă decît cea a binecunoscutului danez. Eu mă întreb dacă sînt un păgubos sau un norocos.

Ținînd cont de priveliștea pe care mi-o oferă resturile Oldsmobil-ului meu care încă mai fumegă răspunsul nu poate fi decit unul singur. Dar dacă mă gîndesc că nu mi s-a clintit nici un fir de păr de pe cap și doar pantalonul și bluza cu care sînt îmbrăcat s-au umplut puțin de praf cînd m-am trîntit jos răspunsul este cu totul și cu totul altul.

Însă iar nu știu care e de fapt răspunsul fiindcă lîngă mine sînt două personaje de care m-am săturat pînă-n gît: Timothy și Edgar. La fel de importanți, la fel de gravi, la fel de lipsiți de blîndețe. Și-au parcat mașina cu girofarul încă în funcțiune în spatele epavei care scoate fum. Au alungat mulțimea care mă compătimea. Și-au scos carnetele și pixurile ca să înregistreze răspunsuri. Iar monedele din palma lui Timothy execută o mișcare deloc prevestitoare de lucruri vesele.

- Bravo, băiețică, zice el fără nici o urmă de ranchiună în glas. Ne jucăm de-a artificiile. Ce probă ai vrut s-ascunzi de poliție de ți-ai aruncat în aer mașina?

Bucuria lui nu e molipsitoare. Cel puțin eu unul sînt imun la ea. Îi răspund posac.

- N-am vrut s-ascund nici o probă.

Edgar se vîră și el în vorbă atoateștiutor.

- Atunci e vorba de o primă de asigurare. Te-ai săturat de hîrbul pe care-l aveai și-ai vrut să-ți cumperi altul.

- Asigurarea mi-a expirat, zic eu din ce în ce mai mohorît. Căutați un alt motiv. Eu unul n-am găsit. Știu doar c-am fost în vizită la domnul Cain Stewart. Am parcat mașina la umbra unui pom ca să nu se încingă tabla prea tare. Am revenit, am pornit motorul iar la un moment dat am deschis radioul. L-am închis peste cîteva clipe. Atunci am auzit un țăcănit ca de mecanism de ceas. Am sărit din mașină, am luat-o la goană și m-am aruncat la pămînt. Așa am scăpat. Mașina s-a făcut zob. Dacă eram în ea...

N-am cui să-i fring inima.

- Știm pe unde-ai fost și ce-ai făcut, zice agale Timothy. Pentru o clipă monedele din mîna lui nu mai execută acel du-te-vino complicat. Îmi trece prin gînd că vrea să mă pocnească și mă incordez ca un arc. Dacă dă în mine îl sfîșii. Nu-mi mai pasă de nimic.

Dar monedele își reiau traiectoria lor fascinantă.
Edgar se uită la mine ca la o vietate nou apărută în nomenclatorul naturii.
- Nu cumva vrei să spui că în timp ce stăteai de vorbă cu domnul Stewart oamenii lui ți-au strecurat în mașină un dispozitiv care să declanșeze o explozie la citva timp după ce-ai pornit radioul?
- Cum o să-mi închipui așa ceva! Mașina era la o depărtare destul de mare de poartă. Oricine se putea furișa pînă la ea fără să poată fi observat de paznicii domnului Stewart. Însă cine știe dacă dispozitivul respectiv n-a fost instalat înainte de-a veni în Mayfair. N-am mai deschis radioul de multă vreme.
Amîndoi se îmblînzesc ca două fiare în cușcă la vederea unui prînz copios.
- Așa te vrem, băiețică. Dacă ai ceva glagore în tărtăcuță să nu cumva să împroști cu noroi pe cel mai de vază cetățean al orașului. Acum șterge-o! Am auzit c-ai rămas fără slujbă. Nu-i bine. Lipsa de bani te poartă pe căi deocheate. Ține-te departe de ele. Altfel ai de-a face cu noi. Și n-o să-ți fie deloc moale.
- Nici nu mă îndoiesc, copii. Fiți pe pace. Am să mă țin cît mai departe de voi. S-auzim de bine. Și nu uitați să răsfoiți, ca în fiecare seară, codul manierelor elegante. Vi le însușiți grozav. Faceți întotdeauna o impresie ne-mai-po-me-ni-tă! Iar ție, Edgar, îți mulțumesc că te mai joci din cînd în cînd cu dicționarul ăla. Faci progrese. Azi nu mi-ai spus „vierme".

21

E una din acele seri în care dacă n-ai nevastă cu care să te certi, copii pe care să-i bați sau vecini arțăgoși la care să țipi, pur și simplu nu știi ce să faci.
Zac în pat înconjurat de zeci de ziare și de reviste din ultimele zile și caut să pun cap la cap tot ce mi s-a întîmplat mie și tot ce s-a întîmplat altora fără a reuși să-mi dau seama după ce logică ar trebui așezate faptele.
Dar dacă nu e nici un înțeles? Dacă în oraș s-a instalat vreun dement care vrea să vire spaima în noi?
Oricît ar exagera ziarele, este clar că locuitorii sînt cuprinși de panică. Or fi ei obișnuiți cu tilhăriile și crimele din Pentonville, dar toate evenimentele care s-au petrecut pînă acum la noi le puteai pricepe. De data asta cineva acționează din umbră și lovește exact acolo unde te aștepți mai puțin.
Însă cel puțin o țintă a ratat-o. E vorba de mine.
O clipă mă-nfoi de mîndrie. Imediat însă sar din pat direct la ușă și verific dacă am încuiat-o și dacă am pus lanțul de siguranță. De-abia după aceea răsuflu ușurat și dau drumul în continuare la operațiile de pe scoarța cerebrală.
E-adevărat, de data asta m-a ratat. Dar cine îl va opri ca data viitoare să fie mai exact în acțiunile sale? Mai exact în acțiunile sale este o expresie elegantă, ca să n-o folosesc pe cea mai nimerită: data viitoare mă poate curăța ca pe-o muscă atunci cînd dai cu pliciul în ea. Ce să fac? Procesele mele de gîndire îmi sînt din ce în ce mai anevoioase. Să dau drumul la televizor? S-ascult radioul? Mai bine pun din nou **Adagio** de Albinoni. Dacă tot e să mă car de pe lumea asta cel puțin s-o fac în acordurile unei muzici de care nu mă mai satur. Noapte bună, An Dray! Dar mai înainte de-a adormi mai pune un scaun în dreptul ușii. Și cumpără-ți un safe blindat care se închide pe dinăuntru. Și ascunde-te acolo și uită pînă și tu cifrul!

22

De cîteva zile îmi petrec vremea la cea mai mare bibliotecă din oraș. De dimineață, de la ora deschiderii, pînă seara, la ora închiderii. Frumoasa bibliotecară care tronează pe un podium înalt la o masă încărcată cu cărți și supraveghează sala ca nu cumva vreun cititor pătimaș să fugă cu un raft de hîrțoage în spate crede că doar pentru ea vin și doar mă prefac bolnav de patima lecturii. Nu, domnișoară, greșiți. Dați-mi vă rog colecțiile de ziare de acum cincizeci de ani. De acum patruzeci de ani. Vă mulțumesc. Sînteți foarte drăguța. Ochelarii ăștia cu lentile mari vă prind de minune.
Lectura unor ziare vechi e de-a dreptul captivantă. Fac mari eforturi să nu-mi abată atenția nici o relatare care n-are vreo legătură cu ceea ce caut. Și în definitiv, ce caut eu cu-atîta inverșunare? Știri. Cît mai multe știri despre familia Stewart. Și sînt din belșug. Întotdeauna sînt știri despre marile averi. Iar William Cain, tatăl lui Stewart, a moștenit o avere colosală. O forță a industriei. O forță a finanțelor. Iată-l la o recepție însoțit de soția sa. Iată-l la vernisajul unei expoziții de artă abstractă. Sau la premiera unei opere, zîmbind trufaș din lojă. Același zîmbet pe care-l are și Cain Stewart. Zîmbetul celor care înving. Un zîmbet care pe mine nu mă prinde deloc.
Teancuri de ziare poposesc pe masa mea și după ce le răsfoiesc și-mi iau din cînd în cînd note sînt înlocuite de altele. Dar însemnările mele sînt puține și lipsite de importanță. Nici o legătură cu ceea ce mă interesează.
Parcurg mai departe maldărele de publicații cu un ochi din ce în ce mai distrat. Deodată însă ceva mă scoate din indiferență. Într-o fotografie care îi înfățișează pe William Stewart și pe soția sa apar și doi copii în scutece pe care îi ține o doică. Iar lungul articol însoțitor anunța lumii vestea apariției în familia Stewart a doi gemeni: Abel și Cain.

Abel şi Cain! Pe Cain îl ştiu. Dar unde e Abel? Ies din sală ca să-mi mai adun gîndurile şi mă plimb un sfert de oră pe sub platanii bătrîni care n-ar lăsa nici o rază de soare să le străbată frunzişul. Apoi revin la locul meu şi citesc mai departe ziarele îngălbenite şi zdrenţuite pe la margini. Iată fotografii ale celor doi copii, surprinşi de fotoreporteri la joacă, la şcoală sau pe stradă. Seamănă ca două picături de apă. Nici n-aş şti care-i unul şi care-i altul. Dar un gînd nu-mi dă pace: de ce n-am auzit niciodată de Abel Stewart? Unde-ar putea fi acum? Ce a ajuns? O fi cumva oaia neagră a familiei şi nimeni nu mai vrea să ştie de el?

De-abia a doua zi, după mai multe transporturi de ziare, mă lămuresc ce s-a întîmplat cu Abel. Şi-n clipa aceea rup descurajat hîrtiile pe care mi-am făcut notiţe. Fiindcă în mai multe ziare, în chenar negru, se anunţă dispariţia în condiţii tragice a lui Abel Stewart. Faptele sînt cît se poate de clar expuse într-unul din articole: „Ieri noapte Abel Stewart, în vîrstă de douăzeci de ani, unul din cei doi fii ai marelui nostru concetăţean William Stewart şi-a găsit moartea într-un accident de automobil. Abel era student şi profitînd de zilele de vacanţă şi-a permis o escapadă la un bar de la marginea oraşului. După ce s-a distrat în compania mai multor prieteni a plecat singur spre casă. A luat-o spre oraş pe drumul care străbate faleza de deasupra oceanului. Nu se ştie din ce motiv a pierdut controlul volanului, probabil vreo defecţiune tehnică, a intrat în parapetul de lemn şi s-a prăbuşit în ocean. Nu s-a dat încă de trupul său dar nu e nici o îndoială că nu s-a putut salva după o cădere de la asemenea înălţime. Sîntem cu toţii alături de familia atît de greu lovită."

Totuşi, nu după multe zile, cadavrul lui Abel a fost pescuit din ocean. Ziarele publică fotografii şi articole de la înmormîntarea băiatului, de la prezentarea de condoleanţe. Iar apoi, bătrînul William e tot mai rar pomenit în paginile ziarelor. O ştire îi anunţă moartea. La puţin timp şi soţia lui dispare. În schimb intră în arenă, tot mai strălucitor, Cain Stewart care se mută în Pentonville şi devine curînd cel mai influent om din aceste locuri, al cărui cuvînt e ascultat fără crîcnire de toată suflarea din oraş.

Şi cu asta, gata domnule An Dray. E bine c-ai mai trecut şi tu printr-o bibliotecă publică. Luat de vîltoarea evenimentelor nu mai ştiai ce linişte poate fi într-un asemenea locaş unde nu se aude decît foşnetul paginilor întoarse uşor. Însă ce-ai descoperit e un zero la pătrat.

23

Din nou dimineaţă, din nou amiază, din nou noapte. Viaţa merge înainte. Nick Harris, Carla Mantega, Ronald Stewart, cei doi motociclişti în bluze negre au fost înmormîntaţi. Fiecare potrivit rangului său, fiecare în funcţie de locul ocupat în societate. Viaţa merge înainte. Despre ei se spun tot mai puţine cuvinte la radio şi la televizor, se scriu articole tot mai scurte, aproape nişte simple însemnări care bat apa-n piuă. Viaţa merge înainte. Oricine ai fi, dispariţia ta n-are cum s-o oprească în loc. Chiar şi An Dray merge înainte. A primit o slujbă de reporter la un ziar şi mai obscur decît cel la care lucrase pînă acum. Sfînta foame nu ţine cont de faptul că ţi-a murit cel mai bun prieten. Dacă vrei să-l răzbuni trebuie să trăieşti. Să munceşti, să primeşti bani, să mănînci şi să te îmbraci în aşa fel încît să nu întoarcă oamenii capul după tine. An Dray şi-a reluat locul în angrenajul social. An Dray a redevenit cuminte. An Dray nu mai este o problemă pentru poliţie, pentru patron, pentru mai marii zilei.

Pînă într-o seară cînd stai cu ochii pironiţi în gol şi asculţi pentru a mia oară muzica lui Albinoni care pînă şi pe guralivul şi fluşturaticul Harris îl făcea să se emoţioneze şi să se întrebe în gura mare cu ce l-a crescut maică-sa pe individul ăsta care ar face să bocească şi pe un soldat întors din războiul de 30 de ani. Pînă într-o seară în care e atîta pustiu în casa ta încît eşti gata să ieşi în stradă şi să te agăţi de prima femeie întîlnită şi s-o iei de nevastă şi să-i faci o droaie de copii şi s-o pui să-ţi gătească numai pentru a şti în peregrinările tale că undeva un suflet te aşteaptă şi se gîndeşte la tine. Numai pentru atît.

Întotdeauna în astfel de ocazii norocul îl aduce telefonul. Orice elan matrimonial dispare cînd se aude ţîrîitul lui. Pe marşul lui Offenbach să bată pasul alţii. Dacă sună telefonul înseamnă că nu mai eşti singur. Cineva te caută, cineva are nevoie de persoana ta.

- Alo?
- Domnul An Dray?

Un sloi de gheaţă îmi alunecă pe şira spinării. E necunoscutul. La fel de calm ca şi ultima oară.

- Ce doreşti? Mai vrei să-mi anunţi vreo crimă?
- Vai, ce nervoşi sîntem! Dar ce ţi-am făcut, domnule Dray, de te porţi aşa urît cu un prieten?
- Halal prieten! Era să mă-nşface poliţia din pricina unei astfel de prietenii.
- Dar nu te-a înşfăcat nimeni.

Glasul îi e cît se poate de liniştit în continuare.

- Ce mai doreşti?
- Ascultă-mă cu atenţie: n-ar fi rău să te duci la cazino. E tocmai ora potrivită. Ai să întîlneşti printre putregaiurile de-acolo unul cu care ai mai dat probabil ochii. O actriţă ratată, care de cînd nu mai face film fiindcă i s-a făcut şi ei ruşine de cum joacă, a devenit o alco-

olică şi-o nimfomană. Soţia lui Cain Stewart. Uită-te cu atenţie la ea dacă nu-i cunoşti încă purtarea şi formează-ţi o părere despre cum trăieşte. O depravată care întinează numele de soţie şi de mamă.
- Cine eşti tu de mă trimiţi de colo, colo? Ce sînt eu? Un pion în mîna unui jucător de şah pe care n-am dreptul să-l văd? Nu mă duc nicăieri. Şi nu-mi mai da nici un telefon. Ai auzit? Niciodată!
- Du-te la cazino, domnule An Dray! N-ai să regreţi.
Închide mai înainte de-a mai apuca să-i spun şi alte cuvinte bine alese din repertoriul uzual pentru enervări. Pun receptorul în furcă şi dau din umeri. Nu ştiu cît stau aşa în întuneric. Dar la un moment dat, dintr-o pornire pe care n-o pricep nici eu, încep să mă îmbrac în costumul meu de seară cel mai bun.

24

Baccara, chemin de fer, ruletă, pocher... Viaţa merge într-adevăr înainte. Oare chiar înainte? Nu mai face şi ea vreun ocol? N-o mai ia şi în răspăr? Domnule An Dray, nu aici e locul unde să faci filozofie de trei lulele. Într-un cazino se intră pentru distracţii. Chiar dacă intrarea înseamnă salariul tău pe-o săptămînă. Chiar dacă nu-ţi mai rămîne nici un sfanţ ca să te apropii de vreuna din mesele unde se joacă în disperare. Baccara, chemin de fer, ruletă, pocher... Măcar regulile le ştiţi? Ia spune-ne dumneata dacă un brelan e mai bun sau nu decît un ful? Dar careul de aşi ce putere are?

Ca să nu mai zic de chinta roială... De ce taci, domnule An Dray? Ţi-a pierit piuitul cînd vezi iuţimea cu care banii trec dintr-un buzunar într-un altul? Dar dacă indivizii care pierd din greu îşi păstrează cumpătul, dumitale ce-ţi mai pasă? Sînt bani care nu-ţi aparţin. Te înţeleg, ai porniri umanitariste... Te gîndeşti la ce-ar putea folosi tot bănetul ăsta... Cîţi copii ar putea să mănînce şi să se îmbrace... Cîte spitale ar primi aparatura nouă... Cîte aziluri de bătrîni şi-ar cumpăra pături noi... Domnule An Dray,. dar eşti un caraghios cu sentimentalismele astea de duzină! Zău aşa! Nicăieri nu se vede mai limpede ca într-un cazino modul cum cel puternic croieşte legea aşa cum îi convine. Adică numai în favoarea sa.
Mişună în asemenea hal încît la început îmi provoacă ameţeală. Apoi, după ce dau peste cap două pahare de şampanie luate de pe o tavă purtată de un chelner prin sală - băutura e cuprinsă în costul biletului de intrare - încep să mă dezmeticesc. Încăperea a fost în aşa fel construită încît în acelaşi timp să creeze senzaţia de spaţiu vast şi totodată, datorită unor coloane de marmură, să-ţi dea impresia şi de intimitate. Pereţii sînt acoperiţi din loc în loc de tapiserii lucrate cu mînă de maestru. În porţiunile rămase libere sînt inscripţii în latină care îndeamnă la cumpătare. E o ironie sau o scăpare din vedere? N-am cui să-i pun nici o întrebare. Fiecare e atent la jetoanele pe care le are în faţă şi urmăreşte încordat să le sporească numărul.
Doamna Amelia Stewart e la una din mesele de ruletă. E îmbrăcată într-o rochie simplă de vară, puternic decoltată şi n-are ca podoabă decît o brăţară uşoară de aur la mîna stîngă. E machiată cu discreţie şi ori de cîte ori crupierul strigă „Faites vos jeux mesdames et messieurs" strînge puţin din buzele ei cărnoase şi dictează unui tînerel de lîngă ea pe ce numere şi culori să mizeze. N-aş pune mîna in foc, dar nu mi se pare flăcăiaşul de pe iaht. În stînga doamnei se află un bărbat mai în vîrstă, elegant, care îi ţine paharul de şampanie. Doamna Stewart, sub ochii mei, e din ce în ce mai beată. Se contrazice cu crupierul, îşi ameninţă însoţitorii. La un moment dat, jigniţi, aceştia îi întorc spatele şi o lasă să se descurce singură. Din delicateţe, nimeni nu bagă în seamă gesticulaţia mult prea vioaie a doamnei, locvacitatea ei deplasată. În clipa în care e gata să se întindă pe parchet cît e de lungă sînt dintr-un triplu salt lîngă ea şi o prind în braţe. Deschide o clipă ochii şi-mi zîmbeşte recunoscătoare.
- Eşti foarte amabil. Pe deasupra şi drăguţ. Nu vrei să mă conduci acasă? Am venit cu doi cavaleri care m-au părăsit. Scîrboşii! Scîrboşi şi laşi. Aşa sînteţi voi, bărbaţii. Hai, puiule, du-mă acasă. Maşina mea e pe undeva prin parcaj. E şi un şofer în ea dacă-mi aduc bine aminte. Nu te formaliza. E obişnuit să fie mut. Monologul a obosit-o. Închide ochii şi se lasă

să atîrne cu toată greutatea. Nu m-a recunoscut. În halul în care e, ar fi fost și greu. Cei din jur se prefac atenți numai la desfășurarea jocurilor. O tîrăsc pe distinsa doamnă cum pot mai civilizat pînă la scară și de-acolo o iau în brațe pînă jos. Portarul îmi deschide ușa cu grăbire și-l cheamă pe șoferul doamnei Stewart să tragă mașina în fața intrării. Nici un mușchi nu-i tresare în timp ce execută operațiile astea. Nici șoferul nu pare emoționat de starea în care se află soția domnului Cain Stewart. Deschide una din portierele din spate și m-ajută s-o urc pe femeie pe banchetă. După care închide ușa la loc. Pune o întrebare pe un ton cît se poate de respectuos:

- Unde vreți să vă duc cu doamna?

- Te rog s-o duci direct la ea acasă. Dacă poți să faci în așa fel încît să n-o vadă domnul Stewart, ar fi cu atît mai bine.

- Desigur, domnule.

- Și nu mai sta te rog cu șapca-n mînă. Doamna doarme. Nu te vede.

- Am înțeles, domnule.

Curînd, Rollsul argintiu se pierde în întuneric.

- Splendidă noapte, îi zic eu omului în uniformă cu fireturi aurii.

Se uită la cerul instelat și clatină ușor din cap.

- Nu vreau să vă contrazic, domnule, dar tare mi-e teamă că peste vreo două ore începe furtuna. E prea zăduf și nu se simte nici o adiere.

- Se poate, îi răspund eu. Cu atît mai mult e cazul s-o șterg cît mai repede de-aici ca să nu m-apuce ploaia. Nu de alta, dar toate umbrelele pe care le-am avut au rămas doar ca piese de decor. Știi de ce nu le-am folosit?

- Nu, domnule.

- Pentru simplul motiv că nu s-au aflat niciodată asupra mea cînd începea să toarne cu găleata.

Portarul își încrețește fruntea.

- E un motiv cît se poate de întemeiat. Nu m-aș fi gîndit niciodată la el. Noapte bună, domnule. Mi-a făcut plăcere să discut cu dumneavoastra. Vă rog să mai poftiți pe la noi.

25

Portarul de la cazino ar fi un remarcabil meteorolog dacă s-ar mulțumi cu un cîștig mai puțin substanțial decît bacșișurile încasate deschizînd și închizînd o ușă. După ce parcurg pe jos, în marș forțat, cîțiva kilometri, deasupra orașului se produce o rupere de nori care transformă splendidul cer al nopții într-un poligon unde artileriști cu pregătire deosebită experimentează tunete, fulgere și trăsnete, făcînd risipă de imaginație și, mai ales, de energie. Oricît încerc să m-adăpostesc pe sub balcoane, pe sub portice, ajung acasă murat din cap pînă-n picioare și mai deprimat decît un cotoi pe care stăpînii nu-l mai primesc deoarece umblă mai mult brambura. Singurul meu costum mai de doamne-ajută îmbibat de apă și stropi de noroi, l-ar face să strîmbe din nas și pe cel mai cunoscut vagabond al orașului.

De-abia apuc să mă șterg cu un prosop din cap pînă-n picioare și să îmbrac un halat pufos că telefonul și începe să zbirnîie. E aproape trei dimineața. O clipă îmi vine să nu răspund, bănuind că e vreo greșeală de număr. Cine să mă sune la ora asta?

- V-ați distrat bine, domnule An Dray? Pe cît se pare, cam scurt.

Aici necunoscutul are dreptate: am dat leafa mea pe-o săptămînă ca să beau două pahare de șampanie, să port în brațe o femeie mai în vîrstă ca mine și să port o discuție simandicoasă și instructivă cu un portar.

- Dom'le, nu vrei să încetezi o dată cu telefoanele astea cretine? Ce vrei de la mine? Cum îți permiți să mă urmărești? Cine ești, de fapt, dom'le? O să-mi pun telefonul sub urmărire și-am să te dau pe mîna poliției. Cunosc doi polițiști ageri care de-abia așteaptă să te înșface.

În receptor se aude un gîlgîit batjocoritor.

- E cam greu să fiu dat pe mîna poliției. De fapt, e imposibil. Dar ce impresie ți-a făcut doamna Amelia Stewart? Respectabila doamnă Amelia Stewart care nici n-a așteptat să i se răcească fiul în groapă și iar a luat-o de la capăt cu chefurile.

- Ești un ticălos... Îți place să vorbești de rău oamenii... Poate că femeia vrea să uite... Poate că n-a găsit o altă cale decît în băutură și în jocuri de noroc.

Argumentele mele sînt cam subțiri dar individul mă enervează și vreau cu orice preț să-l contrazic.

- O, cu ce cavaler am de-a face! Nu cumva ai căzut pe bec după ea!

- Termină cu bancurile idioate!

Glasul lui sună însă impăciuitor.

- Nu e bine să te enervezi. Adrenalina se varsă în sînge și medicul dumitale s-ar putea îngrijora. Să revenim la doamna Stewart. Îți place cum bea? Îți place cum risipește banii cu ghiotura?

- În definitiv, sînt banii ei, zic eu șovăitor.

- Mai bine zis, ai bărbatului ei. Dar n-are importanță. Cum n-are nici o importanță nici faptul că se culcă-n stînga și-n dreapta cu cine îi cade în raza vizuală. După cum e o bagatelă și faptul că se droghează.

- Ce-ai zis?

- Se droghează. Beția cu alcool te face să vorbești mult, să-i simți pe cei din jur mai prietenoși iar obiectele să ți se pară tandre. Dar la un moment dat ai nevoie de mai mult. Și atunci apar drogurile. În țigări, în injecții, în tablete. Efectul? Lumea își pierde orice asperitate, trupul ți se face dintr-o dată ușor și parcă participi la o feerie în care devii dintr-o dată eroul principal. Pentru o actriță ratată ca Amelia Stewart drogurile au ajuns refugiul ideal. Acolo sînt succese, interpretări memorabile, aplauze și flori. Dar de ce să-ți mai înșir

biografia doamnei Stewart din moment ce o aperi cu atîta înverşunare?
- N-o apăr...
- Ba o aperi. O aperi deşi ştii că în fruntea unui oraş nu poate să se afle o femeie stricată ca Amelia Stewart. Închizi ochii şi treci mai departe. Din îngăduinţă însă se naşte răul.
Necunoscutul iar e purtat de valurile isteriei.
- Eu însă nu pot să rămîn nepăsător. Eu pedepsesc răul pe care-l face să se-ntindă în lume o depravată ca soţia lui Stewart. Marele, invincibilul Stewart. De-aceea am lovit. Am lovit ca şi în cazul acelei lichele de Ronald.
Aproape că-mi cade receptorul din mînă.
- Ce spui?
- E aşa cum ai auzit. Dama are o vilă în Park Lane Proprietatea ei. E foarte uşor s-o găseşti. Pe Fleet Stree la numărul 26. Dacă nu i-a ridicat nimeni pînă acum, doamna Amelia Stewart şi şoferul spilcuit de pe Rolls zac în dormitor, îmbrăţişaţi în patul cu baldachin, goi cum i-a făcut mama lor şi cu cîteva gloanţe în ei. Nu ştiu cîte, nu le-am numărat.
- Ce spui, nebunule! Cri-mi-na-lu-le! Zi că-i o farsă!
Valurile de isterie s-au domolit. Necunoscutul îmi vorbeşte glacial ca şi la început.
- Nu-i nici o farsă, domnule An Dray. Du-te acolo şi-ai să te convingi. Şi să nu mai spui niciodată că sînt un criminal: eu împart doar dreptatea!

26

Nu mai vreau să cad mesa şi vizita la vila din Park Lane o fac împreună cu poliţia. Întîmplător, Timothy şi cu Edgar sînt de serviciu. Mirile cu mulţumire cînd vin să mă ia de pe Regent Street, din faţa blocului unde stau. Pe drum, în maşina lor de patrulare mă fac de citeva ori atent ca nu cumva să fie vreo farsă la mijloc fiindcă mi-am dat foc la valiză. Îi las să-şi desfăşoare repertoriul obişnuit dar inima mi-e cît o gămălie de chibrit.
Vila de pe Fleet Street numărul 26 are toate ferestrele luminate. E aşezată într-un cadru deosebit de pitoresc, înconjurată de mulţi copaci în care o cucuvea n-are de lucru şi face vocalize. Timothy îşi scuipă în sîn.
- Du-te pe pustii!
E somnoros, ca de altfel şi Edgar. Numai mie nu mi-e somn cu toate că în curînd o să se crape de ziuă. Nici foame nu-mi mai este. Sînt omul ideal, care n-are nevoie de nimic.
Timothy îşi potriveşte cu mîna în care ţine monedele - nu le-a zornăit deloc de cînd ne-am văzut - şapca aşezată ca întotdeauna strîmb. Sună la soneria pe care o descoperă sub o acoperitoare metalică.
Nu răspunde nimeni. Din casă se aude doar muzica de la un radio. Edgar apasă pe clanţă şi uşa se deschide. Păşim într-un hol cu ceramică pe jos unde un pluton ar putea face nestînjenit instrucţie. În salon e lumină dar nu se-arată nimeni. Doar la radio se tînguie un saxofon. Nu-i mai suport vaierele şi-l închid. Pe o masă lungă de stejar se văd cîteva pahare în care sînt resturi de băutură.
Între timp Timothy şi Edgar au urcat scara care duce la etaj. Într-o clipită sînt lîngă ei. Pe coridor e aşternut un covor în care ai impresia că te scufunzi pînă la gît. Cei doi deschid la întîmplare uşi şi la închid la loc. Îmi aruncă priviri tot mai furioase. Ca să-mi fac curaj şi ca să contribui şi eu la cercetări strig din spatele lor:
- Hei! E cineva pe-aici?
Sar ca puşi pe o tavă cu cărbuni aprinşi. În mîini le-au apărut pistoalele.
- Tacă-ţi fleoanca!
Mai bine ar recunoaşte că s-au speriat. Cum să nu te sperii cînd intri într-o casă unde peste tot e numai lumină, pe o masă sînt pahare cu băutură însă nu se zăreşte nici o fiinţă care să vină să întrebe: dumneavoastră ce doriţi la ora asta? Aici e o casă particulară. Barul de vizavi e deschis toată noaptea.
Deodată îl aud pe Timothy cum exclamă:
- I-am găsit!
Eu şi cu Edgar ne bulucim pe o uşă care duce în dormitor. E o încăpere în care acelaşi pluton de soldaţi, temeinic pregătiţi, pot să declanşeze operaţii militare de anvergură. Covoare groase cu motive îndelung studiate, fotolii din care nu-ţi vine să te mai scoli, o mare risipă de perne de diverse culori şi un pat cu baldachin unde zac două trupuri. Doamna Stewart şi cu fandositul şofer care n-o să mai stea niciodată cu şapca în mînă ca să deschidă portiera de la maşină.
În salon se-aude cum bate pendula şi zgomotul are un ecou sinistru. Edgar se repede la telefon ca să cheme doctorul, fotograful, întreg alaiul de experţi în criminalistică. Timothy îşi vîră monedele în buzunar şi se-apropie cu paşi înceţi de mine.
- Să nu dai!
Expresia de pe chipul meu e probabil îngrozitoare din moment ce se opreşte nehotarît şi-şi lasă greutatea cînd pe un picior, cînd pe altul. Mai face un pas şi mă înşfacă de guler şi urlă de zăngăne geamurile:
- Nenorocitule, de-acuma nu-mi mai scapi. Tu ai făcut-o, scîrnăvie, şi mai ai şi curajul ca să vii să ne anunţi crimele şi s-o faci pe nevinovatul. De data asta ţi-am venit de hac! Nu te mai salvează nimeni! Ţi-o jur!

27

S-a jurat degeaba. Nu s-a putut formula împotriva mea nici un cap de acuzare. E adevărat, a trebuit să spun şi despre necunoscutul care mi-a telefonat noaptea ca să m-anunţe moartea doamnei Stewart. Numai de telefonul ăsta am pomenit. Nu sînt complet scos din cauză.

Rămîn în continuare la dispoziția poliției. Dar nici măcar Cain Stewart, chemat în grabă la vila din Park Lane n-a crezut de cuviință că trebuie să fiu pus la păstrare. Așa că după ce Timothy și Edgar au mai răcnit la mine și m-au făcut să mă simt cea mai mărunță gînganie de pe Pămînt s-au lăsat păgubași și m-au trimis acasă.
Dar degeaba am încercat să dorm măcar cîteva ceasuri. Blestematele de gînduri încîlcite nu mi-au dat pace o clipă. Niciodată n-am fost vîrît într-o treabă mai urîtă și mai lipsită de sens. Oricît aș recapitula faptele și-aș încerca să le descopăr o logică nimic nu se leagă. Prin fereastra deschisă orașul își trimite pînă la mine porția de zgomote care mi se cuvin. Trec mașini în viteză scrîșnind din pneuri cînd intră în curba de lîngă blocul meu. Negustori ambulanți își strigă marfa cu glasuri mieroase iar copiii țipă de parcă i-ar fugări cete de cîini turbați. Mai bine închid geamul. Am să mă sufoc de căldură dar hărmălaia de-afară se va auzi mai încet.
Înainte de a-l închide m-aplec peste pervaz. Zadarnic sînt pomii în floare: nici un miros îmbătător n-ajunge pînă la etajul șapte. Doar miros de praf și de benzină arsă.
- Doare capu, doare capu...
Vagabondul se strecoară încet prin mulțimea de pe trotuar. Își flutură, ca întotdeauna, tolba în care ține probabil zdrențe, resturi de mîncare și cine știe ce alte obiecte care în ochii lui capătă importanță devreme ce le culege de prin lăzile de gunoi. Îi fac un semn cu mîna dar nu mă vede. Adună toată ziua și seara duce tot ce-a agonisit într-o maghernită de pe Old Kent Road, chiar la marginea orașului. Oare n-ar trebui să-i fac o vizită? Tot mi-a cerut patronul un reportaj despre condițiile mizere în care locuiesc unii dintre concetățenii noștri. Ce-ar fi să-ncep chiar cu „doare capu"?

28

Vizuina vagabondului este o casă izolată, mai mult ruine, care nu cred să fi arătat niciodată mai ca lumea. Doamnelor și domnilor, aici a fost un hol nu prea spațios, dincoace un salon la fel de puțin ospitalier iar aici un dormitor din care probabil doreai s-o zbughești cît mai repede ca să nu te sufoci. Aerul poluat al orașului pare o dulce mireasmă din paradis față de atmosfera din încăperile acestei locuințe părăsite. În dormitor e o saltea umplută cu paie care își arată fără nici o rușine conținutul. Pretutindeni sînt aruncate fotolii și scaune vechi, bune doar de pus pe foc. Multe haine zdrențuite atîrnă prin cuiele bătute alandala în pereți. Mormanele de fiare vechi ar umple de bucurie inima oricărui metalurgist. Un întreg bazar de obiecte disparate și inutile. Oare ce am crezut că voi găsi aici?
În tavanul bucătăriei e o spărtură care duce în pod. Dar nu se vede nicăieri nici o scară. Deși, iată, cîteva urme de noroi încă neuscat arată că totuși cineva s-a încumetat să urce pînă acolo. În ce scop? Curios, pun trei scaune unul peste altul și încerc s-ajung în piscul acestei piramide improvizate. De-abia sosit în vîrf piciorul unuia dintre scaune se rupe fără să m-anunțe și aterizez drept într-o tingire ruginită. O iau de coadă și o azvîrl pe ușă. Stau cîteva clipe buimac. M-am enervat. Ies din casă și îi dau ocol. În spatele ruinelor descopăr într-un lăstăriș o scară de lemn. O iau la braț ca pe o veche prietenă. În sfîrșit, proptesc scara de perete și o escaladez la iuțeală, nu înainte de-a încerca trăinicia fușteilor. Ajuns la gura podului rămîn o clipă în ascultare. Parcă s-a auzit un zgomot. Sau a fost o părere. Ba nu. Prin fața mea trece într-un galop nebun și cu ochi scînteietori un șobolan cît un iepure. Ca să nu-mi dau drumul pe scară și s-o iau la sănătoasa îmi spun că de fapt este un iepure cît un șobolan. Mă sprijin în mîini ca atunci cînd trebuia la școală să evoluez la bară fixă spre încîntarea răutăcioasă a colegilor și iată-mă în pod. Miroase a mucegai și a închis. Deschid lucarna ca să intre aer proaspăt. Apoi arunc o privire jur împrejur cu grijă ca nu cumva să calc pe iepure. Nu sînt decît paie putrezite și cîteva mobile desperecheate. Nimic interesant. Străbat podul de la un capăt la altul și încerc să nu-mi închipui ce aer imbecil pot să am. Tîrîndu-mi de zor picioarele prin paiele care se fărîmițează cînd le ating mă împiedic de ceva și iar exersez căderea liberă a corpurilor. În ultima clipă reușesc să nu intru într-un piron ruginit cu mîna.
Obosit și descurajat de-atîtea întîmplări dușmănoase stau pe paie și încerc din plictiseală să văd în ce m-am împiedicat. Dau paiele la o parte și în fața ochilor mei uimiți apare o cutie de lemn dreptunghiulară foarte bine conservată. O deschid și dacă m-ar vedea dentistul n-ar mai spune niciodată că nu știu să țin gura larg deschisă. În cutie sînt piesele demontate ale unei puști cu lunetă. În loc de patul de lemn are un cadru metalic care se pliază. Mai dau la o parte din paie și descopăr o altă cutie, de carton, unde sînt două revolvere de curînd unse și alături de ele se află muniție din belșug. Oricît mai scotocesc prin pod altceva nu mai găsesc. Iar ce-am găsit n-aș zice că aparține iepurelui. Mai curînd aș crede că ele sînt ale unui bărbat care trece prin Pentonville și îngînă „doare capu, doare capu" și-o face pe sărmanul cu duhul. Mai cumpănesc doar cîteva clipe niște fapte în gînd și-o tulesc vijelios pe scară. Nici n-o mai pun la loc. Acum înțeleg aproape totul. În orice caz, înțeleg că viața lui Cain Stewart este în mare primejdie.

29

Chiar dac-am luat un taxi am ajuns prea tîrziu. Întotdeauna ajung prea tîrziu. Sau prea

devreme. Rareori la timp. Numai atunci cînd nu e ceva important.
Grilajul de la intrarea pe proprietatea lui Cain Stewart e dat în lături. Motocicletele lui Tom şi James sînt la locul obişnuit. Ceva mai încolo zac trupurile paznicilor. Au crescut în greutate cu multe gloanţe fără să-apuce să-şi scoată pistoalele din tocurile de piele de la şold. De aceea îşi aţintesc cu nedumerire ochii spre cerul de un albastru curat. N-au pic de înţelegere în legătură cu ce li s-a întîmplat.
O iau la goană spre casă pe o scurtătură pe care am zărit-o ultima oară cînd am fost aici. Trec prin perdelele de ploaie ale unor aspersoare, sar peste nişte tufe de zmeură şi ajung gîfîind la cele zece trepte de marmură. Nu-mi iese nici un valet în întîmpinare. De-abia fac cîţiva paşi în hol şi dau de cadavrul secretarului prăbuşit lîngă un vas mare de ceramică în care încearcă să se simtă ca la ecuator un palmier. Cineva a cam făcut risipă de muniţie prin zonă.
În casă nu se-aude nici un zgomot. Pe furiş, cu infinite precauţii, înaintez pînă la încăperea unde am fost primit cu toate becurile de la un candelabru aprinse. Prin uşa întredeschisă răzbate o voce autoritară care mă face să încremenesc.
- Alo! Poliţia? Aici e Cain Stewart. Aşa cum ai auzit. Cain Stewart. Ce? Nu-ţi vine a crede? Am fost atacat de un nebun care a comis mai multe crime în casa mea din Mayfair. Veniţi de urgenţă!
Cuvintele pe care le-aud îmi iau o piatră de pe inimă: Marele om e teafăr. Intru voios să-l felicit pentru norocul pe care l-a avut. Tresare cînd mă zăreşte şi îndreaptă spre mine un pistol. În cealaltă mînă mai ţine încă receptorul la care tocmai a vorbit. Ne privim cu luare-aminte timp de cîteva secunde. Apoi mă recunoaşte şi pune pistolul pe o sugativă aflată pe masa la care stă ca şi în ziua cînd ne-am văzut prima oară.
- M-ai speriat! Ce-i cu dumneata aici?
- Am venit să vă salvez. Să vă salvez pe toţi. Am încercat să vă prind la telefon dar n-am reuşit. Numărul dumneavoastră secret nu-l ştiu ca să fi putut să vorbesc direct cu dumneavoastră. Cel cu care am vorbit - probabil secretarul - mi-a zis să-mi văd de treabă şi să nu mai umblu cu gogoriţe. Acum stă la umbra unui palmier şi-l încearcă zadarnic regretele. M-am urcat într-un taxi şi-am venit cît am putut de repede ca să vă avertizez de pericolul care vă paşte. Din păcate am sosit prea tîrziu. Bine măcar că dumneavoastră v-aţi salvat. Unde e vagabondul? A fugit?
M-a ascultat cu cea mai mare atenţie pe care mi-a acordat-o cineva vreodată. E în continuare muncit de gînduri contradictorii. Îşi aduce aminte de întrebarea mea şi face cu mîna un gest obosit. Privesc înspre direcţia arătată: în dreptul şemineului, cu un pistol în mînă, îmbrăcat în fracul lui zdrenţuit, cu tolba pe umăr, vagabondul îşi doarme somnul de veci. Dintr-o rană oribilă la cap picură pe covor sînge, alcătuindu-i un nou desen. Nu l-am zărit de la început deoarece în cameră stăpîneşte semiobscuritatea. Obloanele de la ferestre sînt date în lături iar candelabrul nu mai e aprins.
- M-am apărat singur. Deşi a năvălit pe neaşteptate şi a început să mă ameninţe cu un pistol cu surdină. Cel pe care-l are în mînă şi-acum. N-am înţeles ce-avea cu mine. N-am înţeles ce voia de la mine. Fără doar şi poate, moartea fiului meu şi a soţiei mele sînt tot opera lui. E de neînchipuit cum astfel de indivizi rătăcesc pe străzi nestingheriţi, sub ochii poliţiei.
Se ridică din tronul său uriaş şi începe să măsoare cu paşi largi încăperea încercînd să nu se uite la trupul chircit.
- Ce scandal o să iasă... Dar nu înţeleg cum de s-a putut strecura pîn-aici. Ce-au făcut paznicii?
- Au fost luaţi prin surprindere. Amîndoi sînt morţi. Şi secretarul dumneavoastră.
- L-am văzut, zice el cu glas amar. Ceilalţi din personalul meu au avut mare baftă. Azi au liber. Bine gîndită lovitura. Dacă erau toţi acasă ar fi fost nevoie de o mitralieră. Dar ce i-o fi căşunat pe mine?
Pînă cînd vine poliţia încercăm să descoperim care ar putea fi mobilul unui astfel de carnagiu. Ajungem în cele din urmă la o singură concluzie: individul a avut un ascuţit complex al sărăciei şi a vrut să se răzbune pentru frustrările sale lovind în omul cu cea mai mare avere din oraş.

30

N-am mai văzut niciodată atîţia poliţişti adunaţi laolaltă, strigînd unul la altul, agitîndu-se de multe ori fără rost şi transformînd parchetul şi covoarele din casa lui Cain Stewart într-un cîmp de bătălie plin de praf şi pe alocuri de noroi. Dar milionarul nu zice nimic. Nu răspunde decît la întrebările pe care i le pune personal şeful poliţiei, un bărbat înalt, trupeş, cu o expresie de intelectual rasat datorită ochelarilor cu o ramă foarte subţire şi aurită pe care îi împinge din cînd în cînd spre rădăcina nasului. Timothy şi cu Edgar sînt bineînţeles şi ei prezenţi, dar nimeni nu-i bagă în seamă, alţii mai mari conduc ostilităţile şi din cînd în cînd cei doi îmi aruncă priviri pe furiş, ca şi cum n-ar înţelege de ce relaţiile dintre mine şi-acest bogătaş din Mayfair sînt atît de cordiale.
Profit de o clipă în care şeful poliţiei îl lasă în pace şi-i spun domnului Cain Stewart cu un oarecare reproş în glas:
- V-am mai avertizat doar asupra individului. De la început mi-am dat seama că în mintea lui bolnavă cloceau planuri necurate. Trebuia să

mă ascultați și să fiți cu mai mare băgare de seamă. N-ar mai fi avut loc măcelul ăsta.
E de-a dreptul distrus cînd îmi răspunde pe un ton ce-ți provoacă mila:
- Ai dreptate, domnule An! Imprudența mea m-a costat mult. A costat vieți omenești.
Îi arunc o privire gînditoare. Pe chip i s-a întipărit o suferință vizibilă. Mîinile au căpătat un ușor tremur iar umerii i-au căzut. Impresia falnică pe care o avea cînd ne-am cunoscut s-a dus pe rîpă.
Polițiștii sînt gata de plecare. Nu mai au ce să mai deranjeze în casa asta unde un taifun ar fi provocat mai puțină dezordine. Cadavrele au fost strînse, cei care au luat amprente își vîră în genți ustensilele, anchetatorii își închid carnetele și-și pun capacele la stilouri.
Ce să spun, halal idei îmi mai trec prin cap! Tocmai acum îmi vine să-mi dreg glasul ca o primadonă înainte de-a ataca o arie și să strig cît mă țin gura:
- Domnilor, vă rog puțină atenție!
Așa sînt eu, n-am pic de astîmpăr!
Fiecare rămîne în poziția în care se afla în clipa aceea, ca într-un joc din copilărie al cărui nume mi-a dispărut din memorie. Șeful poliției se întoarce greoi spre mine.
- Ce doriți?
- Aș vrea să-l întreb ceva pe domnul Stewart. Îmi permiteți, domnule Stewart?
Se uită la șeful poliției cu mirare, se uită și la mine și îmi acordă cu mărinimie, dînd din cap, dreptul la cuvînt.
- Domnule Stewart... nu vă supărați... poate vă tulbur... poate nu-i momentul... în sfîrșit... ce să ne mai ascundem după deget, hai să pun întrebarea pe șleau... dar să nu mă-nțelegeți greșit... mai ales cînd azi s-a întîmplat ce s-a întîmplat... toți sîntem nervoși... speriați... obosiți... dar dumneavoastră ați avut un frate?
O umbră fugară îi trece pe frunte.
- Da. A murit la 20 de ani. Într-un accident de mașină. Bietul Abel! A fost o tragedie în familia noastră.
- Nici nu mă-ndoiesc. E cît se poate de normal. Dar nu v-ați pus niciodată problema că poate a rămas în viață?
Domnul Stewart are un început de rîs nervos.
- Cum să rămîie în viață cînd l-am văzut întins pe catafalc și l-am condus la cimitir?
Răspunsul lui nu mă surprinde nepregătit.
- Într-adevăr, ați plîns la catafalc și ați participat la înmormîntare. Dar nu v-a trecut prin minte că s-ar putea să fi fost cadavrul altcuiva?
Întreaga asistență abia mai respiră. Dacă mai continuăm tot așa în curînd n-o să mai avem nevoie de atmosferă.
Domnul Stewart își pierde răbdarea. Pur și simplu zbiară la mine, la șeful poliției...
- Cum îți permiți să terfelești niște amintiri sfinte? Cum îi permiteți măscăriciului ăsta să dezgroape trecutul unei familii onorabile? S-arunce cu noroi pe el?

De-abia acum se trezește șeful poliției din transă.
- Domnule An Dray, sînteți obosit... O să rog un echipaj să vă conducă pînă acasă.
Îmi sare și mie tandăra.
- N-am nevoie de nici un echipaj, mă răstesc eu înfuriat cum n-am mai fost de cînd mă știu. Apoi mă-ntorc spre domnul Stewart și-l țintuiesc cu cea mai rea privire pe care o am în dotare.
- Abel Stewart, te acuz în fața tuturor celor prezenți și sînt gata să te acuz și în fața unui complet de judecată de omorîrea cu premeditare a ziaristului Nick Harris, a lui Ronald Stewart, a celor doi tineri motocicliști trimiși de fiul lui Cain să mă amenințe și să mă bată, a Ameliei Stewart, a paznicilor Tom și James, a secretarului domnului Cain și a domnului Cain Stewart însuși, fratele tău geamăn.
- Scîrnăvie! Cum îi permiteți să mă-njosească în halul ăsta? urlă Stewart scos din minți.
- Dacă pentru a spune adevărul trebuie să fii o scîrnăvie, ei bine, sînt exact așa cum zici, îi răspund eu deodată răcorit nu de aerul condiționat ci de faptul că m-am eliberat de tot ce-aveam pe suflet.

31

Încă mai durează visul acesta care e viața mea. Numai într-un vis întîlnești oameni încremeniți așa cum sînt aceștia care mă înconjoară, cu ochii dilatați de oroare și de uimire și neîndrăznind să scoată nici o șoaptă.
În cele din urmă, complet zăpăcit, șeful poliției se hotărăște să întrerupă tăcerea.
- Ce tot spuneți? Domnule An Dray, cum puteți să acuzați de crimă pe cel mai respectabil om din oraș?
- Pe „cel mai respectabil om din oraș" tocmai l-ați dus cu targa la morgă. Acela a fost Cain Stewart care timp de 40 de ani, de cînd a venit în orașul nostru, a strîns grămezi de bani prin mijloace la fel de necinstite ca și cele ale unui borfaș de rînd. Nu-i plîng deloc dispariția. Respectabil ziceți? De mic copil a fost dornic să aibă cît mai mulți bani. N-a ținut niciodată la nimeni. Nici la părinți, nici la fratele sau Abel. Mai tîrziu, nici la soția lui Amelia, care avea poate tot dreptul în asemenea condiții să decadă așa cum a decăzut și nici la fiul său, Ronald, care, lăsat să-și facă de cap, fără nici o supraveghere, nu e de mirare c-a ajuns pînă la crimă. Carla Mantega e victima lui. Întîmplătoare, e-adevărat, dar victimă. În vreme ce Cain Stewart nu se interesa decît să-și sporească avutul. Încă un milion... Încă unul... Fără să-i pese de nimeni.
Domnul Stewart se liniștește brusc.
- Vă dați seama c-aveți de-a face c-un nebun. La balamuc cu el! Noi ceilalți avem și treburi. Amenințările lui mă lasă mai rece decît aerul condiționat din încăpere.

- Nu știu exact ce s-a întîmplat, cum s-a întîmplat ca Abel Stewart să rămînă în viață și să apară după zeci de ani în Pentonville. Am citit niște ziare îngălbenite însă nu m-am lămurit. Sigur e doar un lucru: cel din fața noastră este Abel Stewart care a cutreierat timp de cîteva luni orașul nostru îmbrăcat în vagabond și și-a pregătit lovitura. Azi și-a atins scopul final: și-a ucis fratele, l-a îmbrăcat în fracul lui zdrențuit iar el i-a luat hainele și tocmai se pregătea să intre în rolul marelui bogătaș cînd am apărut eu.
- Dovezi? întreabă sec șeful poliției.
- Da, chiar, ce dovadă ai? întreabă batjocoritor și Stewart.
- Mai sînt și alte întrebări onorată instanță? Îi cuprind cu privirea pe cei din cameră. Nimeni nu zice nimic.
- Dacă nu, să-i dăm drumul. Prima mea dovadă este candelabrul.
Am contat pe efectul ăsta: se uită la mine ca hipnotizați.
- Da, da, candelabrul. Cînd am intrat în cameră candelabrul nu-și avea becurile aprinse. Cain Stewart nu suporta lumina naturală. Cînd ieșea în lume purta mereu ochelari de soare. Acasă trăgea obloanele și aprindea lumina.
- Prostii! pufnește în rîs Stewart.
- Bine! Așa să fie! Altă dovadă: de față cu toți cei prezenți i-am spus falsului Cain Stewart că presimțirile mele în legătură cu vagabondul s-au adeverit. A fost de acord că n-a acționat cu prudență, și și-a recunoscut greșeala. Dar eu nu i-am zis niciodată să se ferească de vagabond. Niciodată!
Stewart e din ce în ce mai liniștit.
- Aiureli! Cum se poate verifica așa ceva?
- Aceasta a fost doar o dovadă pentru mine insumi. Cel mai simplu lucru, care ar convinge pe toată lumea, ar fi ca să-l chemăm pe dentistul lui Cain Stewart. Atunci n-ar mai fi nici o îndoială cine e adevăratul proprietar al acestei case.
- Nu vă înțeleg, cum stați și ascultați balivernele unui gazetăraș fără slujbă? Doar știți c-a fost dat afară...
- M-au primit în altă parte. Dar mai am o slujbă pe care nu mi-o poate lua nimeni orice-ar face. Am fost și voi rămîne în slujba conștiinței mele, Abel Stewart! Dar să încheiem comedia asta. Vorba cuiva: „doare capu, doare capu". Eu zic să-l luați de-aici. Avem nevoie de aer curat.
Șeful poliției are o șovăială care îl face să-i tremure cu nervozitate buzele. Se miră și el de curajul cu care dă un ordin:
- Puneți-i cătușele!
Abel Stewart se retrage într-un colț al încăperii, vînat la față de furie.
- Nu m-atingeți! Toată viața am visat clipa în care mă voi răzbuna pe fratele meu și-i voi lua locul. Numai eu știu prin ce-am trecut din clipa în care un ucigaș plătit mi-a mărturisit ce soartă mi-a pregătit Cain ca să rămînă el singurul moștenitor. I-am dat ucigașului o sumă de bani și mai mare ca să mă cruțe. Apoi am inscenat acel accident. Am avut noroc: în acele zile s-a înecat un tînăr. Cadavrul lui a fost identificat ca fiind al meu. Din clipa aceea am răsuflat ușurat: puteam să-mi construiesc o nouă identitate. Cu ajutorul ucigașului plătit care mi-a devenit prieten am devenit și eu ca el. Dar de fiecare dată cînd trăgeam într-o victimă îl vedeam pe Cain. Pe Cain și numai pe Cain. Care mi-a răpit viața mea confortabilă și m-a silit să invii într-una plină de riscuri. I-am urmărit destinul fulminant dar n-am vrut să-l dobor decît atunci cînd ar fi ajuns la apogeu. Să-l nimicesc încet, ca să sufere pentru toți anii mei de suferință. La cîtva timp după ce-am venit în Pentonville s-a întîmplat ca o dată să mă aflu în preajma lui și chiar să-i și vorbesc. Arogant, suficient, batjocoritor, ca și în tinerețe. De-abia m-am stăpînit ca să nu-l ucid pe loc. Un nenorocit de fotograf m-a văzut și-a declanșat aparatul. L-am curățat. Nu știam ce-a aflat, cît a aflat, cum a aflat. Eu sînt căutat de poliția din mai multe țări. Nu puteam să risc nimic. Apoi mi-a venit o idee: să-l folosesc pe amicul lui ca un martor al compromiterii cu încetinitorul a marelui Cain. Da, eu i-am omorît pe Nick Harris, pe Ronald, pe Amelia... Eu i-am omorît și pe cei doi motocicliști. O, nu de dragul tău, An Dray! Dar aveam nevoie de tine în viață. Te trimiteam la locul potrivit și poliția nu mai avea cum să mușamalizeze lucrurile. Nu-i așa că-i bine gîndit?
Clatin din cap a îndoială.
- Bomba tu mi-ai pus-o? E singurul lucru neclar în toată povestea.
- Da. Nu știam ce-ai discutat cu Cain. Nu eu te trimisesem acolo. Pe urmă mi-am dat seama că nu reprezinți nici o primejdie. Nu știai nimic. N-ai știut niciodată nimic. Și totuși mi-ai stricat toate planurile. Mie, care-ar fi trebuit să iau puterea acestui oraș! M-ați fi ascultat ca niște sclavi!
- A rostit cineva cuvîntul balamuc?
Bineînțeles, cel care-a vorbit sînt eu.
Abel Stewart m-ar arde din priviri.
- Să știi că n-ai să scapi. Mi-am luat toate măsurile de apărare. N-ai fost decît o unealtă ca bătrînul Cain să nu poată aranja lucrurile cum i-ar conveni și ca să se acopere de munți de rușine, înainte de a muri. N-ai să scapi fiindcă un mecanism, odată pus în funcțiune, nu mai poate fi oprit.
Își trage din nou răsuflarea. I-ar face bine un pahar cu apă.. Se uită batjocoritor la oamenii care îl ascultă în continuare înmărmuriți.
- Nenorociților! N-o să mă atingeți cu labele voastre puturoase.
Scoate fulgerător un mic pistol din buzunar - instinctiv mă uit spre masă, celălalt e încă acolo - și pînă să intervină careva își vîră țeava boantă în gură și apasă pe trăgaci.

De-abia se aude un zgomot înăbușit. Ce-a fost asta? Nimic. Umbra unui sunet. Și pe planetă e un ticălos mai puțin.

32

O noapte întreagă am lucrat la articolul despre frații Stewart.
L-am scris așa cum n-am scris niciodată: cu ură și venin. Mi-a ieșit un rechizitoriu îndreptat nu numai împotriva celor doi frați nenorociți ahtiați după avere și putere ci și contra unei lumi care permite să se declanșeze în om asemenea porniri dezumanizante. Și tot timpul cît am bătut la mașină mi-a apărut printre rînduri chipul prietenului meu Nick Harris.
Mă ridic de la birou și-mi trosnesc oasele amorțite. Nici n-am băgat de seamă că am lucrat cu fereastra închisă. O deschid și respir cu nesaț. Aerul în primele ceasuri ale dimineții e curat și înviorător. Pe terasa blocului de vizavi strălucește ceva. O rază de lumină mi se plimbă pe obraji mîngîietoare. Clipesc încîntat și apoi realizez că asupra mea e îndreptată o pușcă. Prin luneta ei mă țintește un bărbat îmbrăcat într-o vestă verde și cu o șapcă de jocheu pe cap. Ezit o fracțiune de secundă care mi-este fatală. Pieptul parcă îmi explodează dar nu simt nici o durere. Încep să cobor ca pe aripi de fluturi într-un hău din care nu mă voi mai întoarce niciodată din moment ce de-acolo răzbate pînă la mine tot mai puternică muzica de o tandrețe învăluitoare a lui Albinoni.

33

Haralambie Necșulescu n-are de lucru. Îmi sună la ușa apartamentului la ora opt dimineața.
- Fericire, bătrîne, îmi zice el și se-ntinde cît e de lung, ca la el acasă, pe canapeaua din biblioteca. Arăți cam cheltuit. Vreo damă? Vreun chefuleț? La alții nu te gîndești...
După o noapte de scris în draci nu-mi prea arde de glumele lui Hara. Dar el, ca întotdeauna, nu-și dă seama cînd e în contratimp cu ceilalți și sporovăiește mai departe.
- Ce asculți? Albinoni? Bun băiat! Cu ce l-o fi crescut maică-sa pe individul ăsta care-ar face să bocească și pe-un soldat întors din războiul de 30 de ani?
Se răsucește într-un cot.
- Ce-i cu maldărul ăla de foi? Mamma mia! Sper să nu fie articole. N-o să mai avem loc în gazetă din pricina ta, Andrei Mladin!
Îi explic acru.
- Am terminat de scris o carte.
E profund dezamăgit. Dar un gînd îl înviorează brusc.
- E cu amor?
- Nu.
- Deloc, deloc?
- Nu.
- Atunci de ce-ai mai scris-o, Andrei?
N-am ce să-i răspund. La urma urmei, dacă are dreptate?
Și-a aprins o țigară, caută o scrumieră, deși știe că n-am și își improvizează una dintr-o coală de hîrtie împăturită ingenios. A adus cîteva ziare de dimineață și o clipă mă lasă în pace ca să pun în ordine foile bătute la mașină în timpul nopții.
Deodată fluieră de mirare.
- I-auzi ce chestie! Pe țărmul oceanului s-a început construirea unui nou oraș!
Ciulesc urechea și pun cu mîinile tremurătoare teancul de foi pe birou.
- Ce?
- Cică un zărghit vrea să construiască pe țărmul oceanului un nou oraș. Pen-ton-ville, silabisește el cu greutate. Asta în 1985. Parcă nu sînt și-așa destule.
Tremurul mîinilor mi se accentuează. M-a cuprins și o vagă amețeală.
- Ce ai? Ți-e rău?
Sare de pe canapea uitînd complet de întrebările pe care mi le-a pus și se plimbă prin bibliotecă. Ia din cînd în cînd o carte din raft, citește titlul, o deschide în cîteva locuri la întîmplare și apoi o pune la loc.
- Citești numai aiureli!
Deodată se oprește, se uită fix la covor, se apleacă și ridică triumfător un obiect minuscul.
- Bătrîne, bătrîne, pramatie mai ești. Dar nu poți păcăli un vulpoi ca mine. Zici c-ai scris toată noaptea? Ai trudit din greu? Dar perla asta ce caută aici? Nu cumva e de la muza inspiratoare?
Privesc năucit la palma lui Hara în care sclipește o perlă mică și falsă.
- Spune tot, bătrîne, spune tot. Știi deviza mea: discreție și eficiență. Cum arată dama? Are picioare frumoase? Dacă în materie de dame mă pricep la ceva, la picioare mă pricep...
Nu mai pot să urmăresc turuiala lui Hara. Iar fumul țigării sale mă face să mă-nec și să tușesc.
Trag perdeaua și deschid larg fereastra ca să intre aer curat.
- Să nu-i spui bătrînului tău prieten adevărul... Rușine!
Pe terasa blocului vecin strălucește ceva. O rază de lumină mi se plimbă tandră pe obraz. Cuprins de groază m-arunc la podea.
De data asta glasul lui Hara este sincer îngrijorat.
- Andrei! Ce-i cu tine? Ești bolnav?
Îi apuc mîna pe care mi-o întinde și mă ridic de pe covor frecîndu-mi coatele julite. Îi răspund cît mai serios cu putință:
- N-am nimic, bătrîne, n-am nimic. Dar pentru o clipă am fost în altă parte.

Desene de AUREL ȘTEFAN ALEXANDRESCU